

**MARTÍ
PERARNAU**

PEP GUARDIOLA

PRVNÍ ROK V MNICHOVĚ

HOST

MARTÍ

PEP

GUARDIOLA

PRVNÍ ROK V MNICHOVĚ

BRNO 2016

Copyright © RocaEditorial, 2014

First published in Spanish in 2013 by RocaEditorial. Original title: Herr Pep

This agreement by arrangement with SalmaiaLit and Roca Editorial

Cover photo © Jasper Juinen / Getty Images

Photos © Loles Vives y Agencia Efe.

Translation © Romana Bičíková, 2016

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2016 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-517-8 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-518-5 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-519-2 (Formát MobiPocket)

Těm, kteří pochybují, protože právě oni mají pravdu.

01

Čas, trpělivost, vášně

„Potřebujeme trpělivost.“

KARL-HEINZ RUMMENIGGE

„Potřebujeme vášně.“

MATTHIAS SAMMER

„Potřebuji čas.“

PEP GUARDIOLA

KASPAROVOVA ZÁHADA

NEW YORK, ŘÍJEN 2012

Garri Kasparov dojedl salát a zavrtěl hlavou. Už potřetí zopakoval tatáž slova: „Je to nemožné.“ Tentokrát v jeho hlase zaznělo podráždění. Pep Guardiola se ho neodbytně vyptával, proč je podle něj nemožné konkurovat Magnusu Carlsenovi, šachovému velmistrovi a nejslibnějšímu talentu poslední doby.

Večeře se nesla v srdečném duchu. Guardiola se s Kasparovem poznal o několik týdnů dřív a od samého začátku se nijak netajil svým obdivem ke slavnému šachistovi. Kasparov ztělesňuje ty vlastnosti, kterých si katalánský fotbalový trenér váží ze všeho nejvíce: píli, inteligenci, zaujetí, vytrvalost, vnitřní sílu a určitou dávku rebelství... Guardiola byl nadšený, že se s Kasparovem může setkat osobně, zajít s ním na večeři a konverzovat o ekonomii, technologii, rivalitě a samozřejmě také o sportu.

Pep Guardiola se před několika málo měsíci stáhl ze světa elitního fotbalu a těšil se na rok klidu a odpočinku v New Yorku. Měl za sebou triumfální tažení s FC Barcelonou, nejúspěšnější, nejvíce vzrušující a nejzářnější epochu v historii katalánského velkoklubu,

kteře se už nejspíš nikdy nic nevyrovná: hned během první sezony svého působení dosáhl šesti titulů a za čtyři roky získal čtrnáct z devatenácti možných trofejí. Výčet jeho úspěchů je ohromující, ale vybraly si svoji daň. Pep se cítil prázdný, vyčerpaný a podrážděný, a aby nedošlo ke škodám, které již nebude možné napravit, radši se s Barçou rozloučil.

V New Yorku chtěl začít znovu, užít si rok klidu a pokoje, vyčistit si hlavu. Potřeboval znovu načerpat energii a strávit nějaký čas s rodinou, kterou předtím kvůli pracovním povinnostem poněkud zanedbával. Měl také v úmyslu si rozšířit obzory a věnovat se přátelům. Jedním z těchto přátel byl Xavier Sala i Martín, profesor ekonomie na Kolumbijské univerzitě a finanční ředitel FC Barcelony v letech 2009 a 2010, kdy ve funkci prezidenta klubu končil Joan Laporta.

Sala i Martín je světově uznávaný ekonom a Guardiolorův dobrý kamarád, který v New Yorku žije už řadu let. Byl to právě on, kdo rozptýlil poslední obavy Guardiolorovy rodiny ze stěhování do tohoto amerického velkoměsta. Pepovy děti neuměly anglicky a jeho manželka Cristina měla v Katalánsku plné ruce práce s rodinnou firmou. Pepův návrh přestěhovat se za oceán se jim příliš nezamlouval, ale Sala i Martín je přesvědčil, že se jim v New Yorku bude líbit, a měl pravdu. Celá zkušenost byla nakonec mnohem lepší, než by si kdy pomysleli.

Sala i Martín je také blízkým přítelem Garriho Kasparova.

Jednoho podzimního večera ho Guardiolorovi pozvali do svého newyorského domova.

„Mrzí mě to, Pepe, ale už něco mám. Slíbil jsem, že přijdu na večeri k manželům Kasparovovým,“ omlouval se. Pak ale navrhl, že by Pep mohl jít s ním, a Pepa ta myšlenka nadchla stejně jako Kasparova a jeho manželku Darju.

Byl to velmi podnětný večer. Nebavili se ani o šachu, ani o fotbale, ale o nových vynálezech a technologiích, o odvaze bořit normy, o tom, jak důležité je nenechat se zastrašit tváří v tvář nejistotě, a o vášni. O vášni mluvili nejdéle.

Kasparov vyjádřil své pesimistické, leč poměrně jasnozřivé názory na technologický pokrok. Svět podle něj ekonomicky ustrnul, protože veškerý technologický potenciál dnes slouží jen na hraní a nové objevy postrádají význam, který měly v dobách minulých. Vynález internetu se nemůže rovnat vynálezu elektřiny, který světu přinesl nevídané změny. Ženy mohly začít pracovat a objem světové ekonomiky se zdvojnásobil. Skutečný vliv internetu na světovou ekonomiku, vysvětloval bývalý mistr světa v šachu, je mnohem menší než dopad, který měl vynález elektřiny. Jako příklad uvedl iPhone, telefon, jehož procesor je mnohem výkonnější než ten, který používaly počítače letu Apollo 11 AGC (*Apollo Guidance Computer*). Ty měly stotisíckrát menší operační paměť než dnešní chytrý telefon. Počítače AGC měly za úkol dostat člověka na Měsíc, zatímco dnes používáme stokrát sofistikovanější přístroje k zabíjení ptáčků, rozčiloval se Kasparov v narážce na populární hru *Angry Birds*. Sala i Martín, sám muž břitkého intelektu, byl rozhovorem obou velikanů ohromen. „Bylo úžasné pozorovat dva tak inteligentní muže, jak se baví o technologiích a vynálezech, o vášni a o složitosti celého světa,“ vzpomíná.

Vzájemná fascinace Guardioly a Kasparova byla tak velká, že se o několik týdnů později sešli u další večeře. Té se Sala i Martín zúčastnit nemohl, protože byl právě v Jižní Americe. Připojila se však Cristina Serra, Pepova manželka.

Toho večera už se bavili i o šachu. Guardiolu překvapilo, jak kategoricky se Kasparov vyjadřuje o norském šachistovi Magnusu Carlsenovi, jemuž předpovídal, že se nezvratně stane mistrem světa. Jeho věštba se naplnila následujícího roku, v listopadu 2013, když Carlsen porazil Višvanáthana Ánanda 6,5:3,5. Kasparov velebil schopnosti tehdy dvaadvacetiletého šachového velmistra, kterého roku 2009 začal tajně trénovat, ale zmínil se i o několika slabínách, na nichž by měl podle něj mladý Nor zapracovat, pokud chce skutečně dominovat světovému šachu.

Právě tehdy se Guardiola Kasparova zeptal, zda se cítí schopen s norským velmistrem hrát a porazit ho. Odpověď ho překvapila:

„Mám schopnosti nutné k tomu, abych ho porazil, ale je to nemožné.“ Guardiola měl za to, že je to jen politicky korektní odpověď, v níž se odráží veškerý diplomatický um, jakého je tak impulzivní muž jako Kasparov schopen. Proto dotíral dál.

„Ale Garri, pokud jsi schopen ho porazit, proč by to mělo být nemožné?“

Obdržel ovšem tutéž odpověď.

„Je to nemožné.“

Guardiola umí být pořádně paličatý, a tak se do Kasparova pustil ještě umíněněji. Zatímco se šachista uzavíral do své ulity a upíral oči do talíře, jako je kdysi upíral na šachovnici při obzvlášť složitém obranném tahu, Guardiola se zeptal potřetí.

„Je to nemožné,“ zopakoval už mírně nabručený Kasparov.

Guardiola odsunul téměř netknutý salát a rozhodl se, že změní taktiku a vyčká na další příležitost, jak z Kasparova vymámit důvody, proč si myslí, že by Carlsena nemohl porazit. Nebyla v tom jen zvědavost. Pep moc dobře věděl, že by se v Kasparovově výroku mohla skrývat odpověď na jednu z nejpálčivějších otázek vrcholového sportu.

Pep Guardiola před čtyřmi měsíci opustil FC Barcelonu, klub, s nímž jako trenér dosáhl úchvatných a pro mnohé nepředstavitelných úspěchů. Odešel proto, že se cítil prázdný, vysílený a opotřebovaný a neměl pocit, že by týmu, který už vyhrál všechno, co se vyhrát dalo, dokázal ještě něco přinést. Jako první trenér ve fotbalové historii dovedl svůj klub k zisku všech šesti možných titulů za jedinou sezonu.

Teď ale cítil, jak se mu vrací síly, jak mu nejen tělo, ale především mysl začíná sršet znovunabytou energií. Stál před jednou z největších legend světového sportu — a ta mu zatvrzele opakovala, že sice má sílu a schopnosti vítězit, ale že je to podle ní nemožné. Není divu, že to v něm probudilo zvědavost.

Kasparovova záhada byla mnohem víc než jen historka, kterou bude jednou vyprávět vnoučatům. Skrývala se v ní odpověď na otázky, které si Guardiola pokládal už řadu let: proč mě působení

v Barceloně tolik vyčerpalo? A především: jak se podobnému vyhoření vyhnout v budoucnosti?

Kdybych měl Pepa Guardiolu popsat, řekl bych o něm, že je to muž, který o všem pochybuje. Původ těchto pochyb však není ani v nejistotě, ani ve strachu z neznáma. Je to snaha o dokonalost. Pep ví, že dosáhnout dokonalosti není možné, a přesto se o to pokouší. Proto má také často pocit, že za sebou nechává nedokončenou práci.

Guardiola je v tomto ohledu téměř posedlý. Věří, že nejlepší řešení najde jedině tak, že důkladně zváží všechny možnosti. V tom se podobá šachovému velmistrovi, který analyzuje všechny myslitelné tahy, než se rozhodne, kterou figurku a kam na šachovnici posune. Posedlost rozptylováním všech pochybností je nejzákladnější rys Pepovy povahy. Guardiola je schopen o jediném detailu uvažovat hodiny stále dokola, než konečně dospěje k rozhodnutí.

Když se chystá na zápas, nepochybuje o talentu svých hráčů. Ví, že jeho tým vyběhne na hřiště s jediným cílem — hnát se za míčem, útočit, zvítězit. Jenže to je všechno jen obecná rovina a Pep svá plátna maluje mnohem drobnějšími tahy. Jeho největší ideje se skládají z mnoha menších myšlenek a ty mu krouží hlavou po celý týden, který na přípravu utkání má. Neustále si v duchu prochází základní sestavu, zvažuje, co týmu přináší který hráč, jak je sehraný se svými spoluhráči, jak se které sestavě bude dařit tvářit v tvář útoku soupeře...

Guardiolova mysl připomíná mysl šachisty, který promýšlí a zvažuje všechny pohyby po šachovnici. Nejen svoje, ale i protivníkovy, aby se duševně připravil na vývoj partie. Je jedno, proti komu hraje. Guardiola nemá klid, dokud v duchu nerozebere a nevyhodnotí všechny možnosti, a jakmile to udělá, projde si je všechny znovu.

Manel Estiarte, Guardioloва pravá ruka v Barceloně i v Bayernu, této Pepově neschopnosti se od fotbalu oprostít říká „zákon třiceti dvou minut“. Estiarte se často snaží — za použití všech možných i nemožných prostředků — Guardiolu alespoň na chvíli rozptýlit,

ale ze zkušenosti moc dobře ví, že katalánský trenér nedokáže na fotbal zapomenout na víc než půl hodiny.

„Vezmete ho třeba do restaurace, aby na to všechno přestal myslet, ale uplyne přesně třicet dva minut a vidíte na něm, že už je zase duchem někde úplně jinde,“ popisuje. „Začne bloumat očima po stropě, přikyvuje, jako že vás poslouchá, ale nepodívá se na vás, protože ve skutečnosti už zase přemítá nad soupeřovým levým bekem, nad obrannými povinnostmi záložníků, nad tím, jak křídla co nejlépe připraví půdu pro hrotové útočníky... Stačí půlhodina a je zase zpátky u těch svých věčných analýz.“

Pokud ho hráči i vedení Bayernu podpoří, nehrozí, že by ho stres z neustálého analyzování vyčerpával tolik jako předtím.

Estiarte Guardiologi občas přikáže, aby odjel ze Säbener StraÙe, tréninkového centra Bayernu Mnichov, a na chvíli vypnul. Pep se vrátí domů, chvíli si hraje s dětmi, ale za půl hodiny se zase schová ve svém kamrlíku na konci chodby a jeho mysl se znovu rozjede na plné obrátky. Uplynulo třicet dva minut a Pep musí znovu v duchu vyřešit všechny své pochybnosti, ten den už nejmíň počtvrté.

Proto je pro něj odpověď Garriho Kasparova tak důležitá. Proto tolik trvá na rozluštění jeho záhady. Proč se legendární velmistr, oplývající nezpochybnitelnými kvalitami, necítí schopen svého rivala porazit?

Byly to ovšem Cristina a Darja, manželky obou velikánů, kdo hádanku toho večera v New Yorku nakonec zodpověděl. Zavedly řeč zpět na vašeň, dotkly se vysokých nároků a tlaku ve vrcholovém sportu a nakonec došly až k psychice a nutnosti koncentrace.

„Možná že je to otázka soustředění,“ navrhla Cristina.

„Kdyby šlo jen o jednu dvouhodinovou partii, Garri by Carlsena porazil,“ přizvukovala Darja. „Jenže tak to není. Ta partie by se protáhla na pět nebo šest hodin a Garrimu se už nechce trpět tolik hodin v kuse v plné soustředěnosti a neustále si lámat hlavu se všemi možnostmi. Carlsen je ještě mladý a není si vědom toho, jak to člověka vyčerpává. Garri to ale ví a už si tím nechce znovu procházet, den za dnem, stále dokola. Takže by proti sobě byli dva

soupeři, z nichž jeden se dokáže soustředit dvě hodiny a druhý pět. Proto je pro něj nemožné vyhrát.“

Guardiola té noci skoro nespal. Hlavou mu stále běželo to, co právě vyslechl.

DĚŠŤ V MNICHOVĚ

MNICHOV, 24. ČERVNA 2013

Je 24. června, svátek svatého Jana — v Katalánsku populární Sant Joan — a v Mnichově prší. Je to první den Pepa Guardioly v Bayernu a zdá se, že mu déšť nijak nevadí. Naopak, je celý rozzářený a překypuje nadšením, až to vypadá, že se chvílemi musí silou vůle krotit.

Necítí strach, jen ničím nezkalenou radost, kterou nemá v úmyslu skrývat. Radost, že se vrací k fotbalu, a to ještě v sedle tak energického a nažhaveného koně, jako je Bayern, klub, který jeho nadšení sdílí. Všichni jsou plní emocí, jako by byl Pepův příchod další trofej k těm třem, které už tu sezonu Bayern vyhrál — nebo prvním triumfem sezony nadcházející.

Pro klub je to den, který se zapíše do historie, ačkoli se nechystají velké oslavy, jen tisková konference. Akreditaci si vyžádalo dvě stě čtyřicet sedm novinářů, což je účast, jakou mnichovská Allianz Arena na akci takového charakteru nepamatuje. Atmosféra je elektrizující, jako by tu nešlo o pouhé představení nového kouče, ale spíš o korunovaci. Stadionem tepe nadšení a určité napětí, zatímco v tiskovém středisku se shromažďuje dychtivý dav.

Pep sám jako by omládl. Do očí se mu vrátila jiskra, už to není ten unavený muž, který odcházel z lavičky FC Barcelony. Už se nemůže dočkat, až se dá znovu do práce, až bude zase blízko balonu. Až se vrátí ke své vášni.

„Fotbal mám rád. Měl jsem ho rád ještě předtím, než jsem se stal fotbalistou. Rád ho hraju, rád se na něj dívám, rád o něm mluvím. Zavřu se na Säbener StraÙe, abych se o Bayernu co nejrychleji naučil všechno, co potřebuju, abych se seznámil s mládežnickou akademií a především s našimi bundesligovými soupeři,“ slibuje Pep.

„Nejdůležitější je pro nás získat ligový titul, protože o ten se bojuje ve třiceti čtyřech kolech,“ nastiňuje Karl-Heinz Rummenigge, prezident správní rady Bayernu Mnichov, cíle, jichž chce klub dosáhnout. „Nejkrásnější by pochopitelně bylo vítězství v Lize mistrů, ale to je soutěž, ve které není nic předem dané, a postupy, které fungují v domácí lize, se mohou v Lize mistrů minout účinkem. Sám se už velice těším na to, s jakými změnami v týmu Pep přijde.“

Pep jen skromně mávne rukou, jako by chtěl říct, že nehodlá měnit skoro nic, já mám ovšem pocit, že je to jen jeho pověstná diplomacie. Zdá se, že jeho realizační tým souhlasí.

Do tohoto týmu patří Manel Estiarte, který radši zůstává ve stínu a bude Pepovou pravou rukou, připravenou říct mu přesně to, co potřebuje slyšet, aby udržel nastavený směr — i když to občas nebudou zrovna sladká slůvka. Dále Domènec Torrent, který se bude o post Guardiologa asistenta dělit s Hermannem Gerlandem, mužem, jenž vychoval Thomase Müllera, Davida Alabu a Philippa Lahma a stane se nedílnou součástí Pepova týmu.

Mezi novináři sedí také Lorenzo Buenaventura, kondiční trenér, který nechal všeho, aby mohl Guardiolu následovat do Barcelony, odkud posléze odešel spolu s ním a teď se jako nepostradatelný člen jeho týmu připojil k Bayernu. Vedle něj je Carles Planchart, jehož úkolem bude chodit na zápasy soupeřů a analyzovat jejich taktiku a především pohyb jejich hráčů po hřišti.

V šesté řadě se usadily Pepova manželka Cristina a jejich starší dcera Maria. Je tu také Pepův bratr Pere Guardiola a s ním Evarist

Murtra, ředitel, jenž přivedl Guardiolu na Camp Nou, a Jaime Roures, magnát, který má pod palcem vysílací práva španělského fotbalu. Skupinku Pepových nejbližších příbuzných a přátel uzavírá Josep Maria Orobitg, Guardiolum agent.

Bayern Guardiola vítá, jako by v něm konečně našel poslední chybějící dílek skládačky, která jej dovede až na vrchol světového fotbalu.

„Ve světovém žebříčku jsme se dostali deset bodů za FC Barcelonu, takže jsme na dohled, ale stále ještě na druhé příčce. První místo nám pořád uniká, a to navzdory všem úspěchům, kterých jsme v této sezoně dosáhli. Proto jsem velmi rád, že se nám podařilo získat právě Pepa Guardiolu. Pro Bayern je to obrovská čest,“ shrnuje za všechny Rummenigge.

Guardiola se snaží všeobecné nadšení trochu krotit. „Tvrdit, že teď Bayernu začíná nová éra, by bylo dost domýšlivé. Musíme postupovat krůček po krůčku. Očekávání jsou vysoká a nebude to snadné. Sám jsem z toho trochu nervózní,“ přiznává.

K překvapení všech přítomných se vyjadřuje takřka bezchybnou němčinou, což je rozhodně působivé, protože to od něj nikdo nečekal. Dokonce se pokouší o složité gramatické konstrukce za použití ukazovacího zájmena *diese* a opakovaně používá záludné slovíčko *Herausforderung*, když mluví o výzvách, kterým se chystá čelit.

Německá média budou jeho jazykovou zdatnost nejprve opěvovat, ale během pár měsíců si na ni zvyknou natolik, že Pepovi nezbude, než čas od času rozohněného novináře poprosit, aby zpomalil a otázku mu zopakoval.

Všichni chtějí vědět, k jakým změnám Pep sáhne, zda v klubu dojde k revoluci podobné té, kterou rozpoutal roku 2008 po svém příchodu do Barcelony a během níž z kádru vypadly hvězdy jako Ronaldinho a Deco. Guardiola jen potřese hlavou.

„Je jen velmi málo věcí, které tu chci měnit. Každý trenér má vlastní představu, ale já se domnívám, že v týmu, který získal čtyři tituly [zahrnuje mezi ně i Superpohár z roku 2012], nejsou žádné změny potřeba. Bayern je na tom skvěle, je to silné mužstvo. Já ho

chci hlavně udržet na úrovni, na kterou jej dovedl Jupp Heynckes, výborný trenér, kterého obdivuju nejen za to, jakých úspěchů dosáhl v posledních letech, ale i za celou jeho kariéru. Doufám, že se s ním brzo setkám, protože mě zajímá jeho názor. Být jeho nástupcem je pro mě ohromná čest. Chtěl bych mu tímto vzdát hold.“

Nový trenér i jeho nový klub jako by chtěli zapomenout na své předchozí triumfy a začít spolu nový život, i když nelze pominout, že Guardiola vyhrál za čtyři roky čtrnáct trofejí a mnichovský velkoklub sedm. Uli Hoeneß, prezident Bayernu, rozhodně nelže, když tvrdí, že se musel štípnout poté, co Pep kývl na jeho nabídku. „Na začátku, když Pep řekl, že by si uměl představit, že půjde trénovat Bayern, jsme nevěřili vlastním uším.“

Klub i trenér společně vykračují na tuto cestu, plní mladistvé vášně, plní nadějí a velkých očekávání, ale také s určitým neklidem a vědomím, co všechno je potřeba udělat. Ve fotbale se vždycky začíná od nuly a neexistuje nic než přítomnost.

„Když vám zavolají z takového klubu, jako je Bayern, zbystříte,“ popisuje Guardiola. „A já jsem na tuto výzvu připravený. S Barcelonou jsem zažil fantastické období, ale už jsem potřeboval něco nového a byl to právě Bayern, kdo mi takovou možnost nabídl. Jsem připravený, a i když budu pod tlakem, musím se s ním naučit žít. Jako trenér Bayernu Mnichov se musíte postarat, aby tým hrál dobře a vítězil. Nicméně opakují, tým, který už toho vyhrál tolik, žádnou velkou přestavbu nepotřebuje.“

Je to úplně jiný proslov než ten, který Pep pronesl roku 2008, když přebíral otěže FC Barcelony a sliboval, že tým bude bojovat, běhat a bít se do posledního autového vhazování poslední minuty posledního zápasu sezony. V Bayernu je bojovnost samozřejmostí a tlak, o kterém Guardiola mluví, se pro něj i pro tým stane stejně nedílnou součástí života v Mnichově jako pivo nebo děšť.

Svou fotbalovou ideologii shrnuje Guardiola v několika málo slovech. „Můj plán je velmi jednoduchý: útočit, útočit a útočit.“

Pak se všichni odeberou dolů na hrací plochu Allianz Areny, kde si Guardiola poprvé vyzkouší lavičku svého nového působiště.

Jednomu z přítomných Katalánců se vybaví slavná báseň o Ithace Konstantina Kavafise a popřeje trenérovi v chladném ranním vánku onoho mnichovského pondělí, „aby jeho cesta byla dlouhá.“ Guardiola se otočí a dodá: „A dobrá!“

Je to jasné, Pep Guardiola by už déle bez fotbalu nevydržel. Manel Estiarte málem dostal infarkt, když ho Pep požádal, aby mu na Säbener StraÙe všechno připravil na desátého června.

„Co tam proboha chceš dělat? Vždyť tam ještě nikdo nebude! Užij si trochu volna, protože pak hodně dlouho žádné mít nebudeš,“ radil mu.

Pep se vrací k tomu, co mu už palčivě scházelo: k míči, k fotbalu, ke své vášni. Co ale scházelo Bayernu? Proč přikročil mnichovský klub ke změně? Proč mění trojnásobný šampion svého žokeje? *Por qué? Warum?*

Pochopit, proč se vedení Bayernu rozhodlo vyměnit trenéra po nejúspěšnější sezoně v historii klubu, vyžaduje hlubší zamyšlení nad tím, jak funguje moderní fotbalový klub, jak komplexní dnes fotbal je a jakou roli hrají manažeři v tomto odvětví, které stejnou měrou kombinuje hmatatelné s nehmataelným, góly s pokřikem.

V bavorském velkoklubu byla skupinka bývalých fotbalistů, kteří se rozhodli narýsovat svému klubu, jehož hra trpěla určitými nedostatky a neosobitostí, novou cestu.

Bayern se mohl pyšnit velkolepou historií, vlivem, dostatkem financí i sebevědomí a v neposlední řadě také oddanou fanouškovskou základnou. Nesčetné zárné úspěchy doplňovaly ty nejlepší germánské ctnosti: nezvratnou víru, železnou vůli a neochvějnou vytrvalost.

Jenže se stále nedařilo definovat styl hry. Hoeneß a Rummenigge se proto rozhodli Bayernu chybějící článek opatřit. Nešlo jim jen o další trofeje, chtěli něco, co klubu vtiskne osobitost, co potvrdí jeho dominanci jako nezlomná pečeť. Jejich přáním bylo, aby jednoho dne značka Bayern představovala něco víc než snahu, odvahu, výkonnost a pochopitelně vítězství. A jejich pátrání je dovedlo až k Pepu Guardioli.

Sáhnout po změně ve chvíli, kdy je na vrcholu, bylo možná tím nejgeniálnějším tahem mnichovského klubu. Bayern mohl vsadit na kontinuitu, nechat po zisku tří trofejí na lavičce Heynckese a jeho tým, a nikdo by nehnul ani brvou. Místo toho se vedení klubu rozhodlo udělat další krok a díky Guardiolovu příchodu dosáhnout onoho snadno rozpoznatelného stylu a konzistentního úspěchu, po kterém prahne.

Nebude to ovšem nic snadného, protože Jupp Heynckes nasadil laťku hodně vysoko.

Toho dne, 24. června, se na trávníku Allianz Areny Pepovy oči poprvé spiklenecky střetnou s očima Matthiase Sammera, sportovního ředitele Bayernu Mnichov, muže, na kterého se v následujících měsících začne spoléhat. V Pepově pohledu se zračí pochopení paradoxní situace, v níž se Bayern nachází — je na samém vrcholu, a přesto chce šplhat ještě výš.

V bavorské metropoli prší sto třicet čtyři dny v roce. A to je jen jedna z mála věcí, na které si Pep Guardiola bude muset v Mnichově zvyknout.

V BAYERNU

„Připrav se, Maneli. Vybral jsem si Bayern.“

NEW YORK, ŘÍJEN 2012

Manel Estiarte se v severoitalské Pescaře vesele usmívá. Dlouhá loučení, ale rychlé rozhodování, myslí si. Takže nakonec to nebude Anglie, ale Německo.

Rozhovor se odehrává v říjnu roku 2012, pět měsíců poté, co Guardiola odešel z Barcelony. Za tu dobu mu nabídku učinila celá řada klubů: mimo jiné Chelsea, Manchester City, AC Milán a samozřejmě také Bayern Mnichov. Nejsou to ovšem nabídky práce, jsou to milostné dopisy, návrhy, které mají za cíl nesčetnými vavříny ověnčeného a čerstvě uvolněného trenéra uchvátit a probudit v něm vášně.

Loučení s Barcelonou bylo dlouhé a obtížné. Guardiola Estiartovi své důvody předestřel ještě dřív, než je vysvětlil vedení klubu nebo svému asistentovi a budoucímu nástupci Titu Vilanovovi. Použil celou řadu slov, ale úplně by býval vystačil s jedním: vyčerpání. Po čtyřech letech nejvyššího vypětí byl Pep na pokraji svých sil, fyzických i psychických. Byl unavený, vydal se ze všeho, co měl, a už klubu nemohl dát nic víc.

To ovšem nebyl jediný důvod. Za čtyři roky svého působení v Barceloně se Pep musel zhostit nejen úlohy trenéra, ale také lídra, mluvčího, virtuálního předsedy klubu a v neposlední řadě i organizátora zájezdů, a to pod vedením dvou velmi rozdílných prezidentů.

Prvním z nich byl Joan Laporta, vulkán plný energie, rozporuplný, dynamický, občas trochu přisprostlý, schopný toho nejlepšího i toho nejhoršího. Tím druhým pak Sandro Rosell, muž, který pod usměvavou maskou skrýval technokratický chlad a dokázal obě svoje tváře ukazovat naráz. Guardiola musel na Laportovu občas až teatrální troufalost reagovat umírněným klidem, zatímco Rosellovu odtažitost vyrovnával vlastním přívalem energie.

K Laportovi cítil především vděk. Nebyli bůhvíjací kamarádi, ale Guardiola byl vděčný za obě šance, které mu Laporta dal — trénovat nejprve rezervní tým Barcelony, kterému Pep pomohl postoupit z těžké Tercera Divisió, čtvrté ligy, což byl úspěch, kterého si katalánský trenér vždy velmi cenil, a o rok později přesun na lavičku prvního týmu. Gardiolův vděk byl upřímný a vztahoval se i na sportovního ředitele FC Barcelony a Guardiologa bývalého spoluhráče z „týmu snů“ vedeného Johanem Cruyffem, nepolapitelného křídelníka Txikiho Begiristaina.

Navzdory nezpochybnitelným úspěchům nebyla léta předsednictví Joana Laporty nijak snadná. Jako by se tým ubíral jinou cestou než klub. Místo aby se věnoval jen hráčům, cítil se Guardiola jako kapitán těžkopádné zaoceánské lodi. Každý manévr byl nesmírně pracný, ať už se jednalo o stěhování týmu do nového tréninkového centra, zajištění aut od sponzora nejen pro hráče, ale i pro realizační tým, organizaci propagačních aktivit nebo odsouhlasení pozice klubu ve vyvstalých konfliktech. Barcelona byla velkolepou mašinou, která jela podle jiného rytmu, než o který ve svém týmu usiloval Guardiola. Přes tyto těžkosti však ve sportovním vztahu Laporty a Guardioly panoval soulad. A tým vítězil.

Začátkem roku 2010 ale Guardiola zjistil, že jeho budoucnost v Barceloně nebude lehká. To léto se konala volba prezidenta klubu a hlavním favoritem byl Sandro Rosell, sportovní viceprezident

klubu z let 2003 až 2005, kterého neshody s Laportou přiměly k rezignaci. Teď se ale vrátil jako jeho nástupce a ve volbách zvítězil drtivou většinou.

Pod Laportou získal Guardiola šest ze šesti možných trofejí: ligový titul, Copu del Rey, titul Ligy mistrů, španělský Superpohár, Superpohár UEFA a mistrovství světa klubů. Rosellův příchod ovšem přinesl již tak byrokracií sužovanému klubu další pocity averze a zášti.

Nový prezident Guardiolori soukromě přezdíval „dalajláma“ a zdálo se, že mu nedůvěřuje. Myslel si, že je trenér plně oddaný Laportovi, a naznačoval, že šestice trofejí, které klub získal za vedení jeho předchůdce, přišla předčasně. Propast mezi prezidentem a trenérem se ještě prohloubila, když Rosell přesvědčil členy valného shromáždění, aby podpořili právní kroky proti Joanu Laportovi. Rosell sám byl dost chytrý na to, aby se hlasování zdržel, ale pro Guardioloru to byl začátek konce.

Po čtyři roky vyžadoval Guardiola od svých hráčů maximální nasazení, což vedlo k nevyhnutelným třenicím. Někteří hráči se snažili dál a dávali do tréninku i do hry všechno, jiní si mysleli, že mají nárok na trochu oddechu, protože získané trofeje přece dokazují, že jsou nejlepší na světě. Několik hráčů už v sobě nacházelo motivaci jen pro velké a důležité zápasy a hledali jakoukoli záminku, jak se vyhnout utkáním hraným v chladnějších měsících na nehostinných hřištích menších soupeřů. A aby toho nebylo málo, ukázalo se, že jedna z nových posil týmu si příliš nezaslouží projevenou důvěru.

Celý stroj tedy nadále fungoval, ale Pep tušil, že ne na dlouho. „Až uvidím, že se z očí mých hráčů vytrácí zář, budu vědět, že je na čase se rozloučit,“ prohlásil. A začátkem roku 2012 se zdálo, že zář v očích některých jeho mužů začíná pomasínat.

V klubu se hodně povídalo, že za Guardiolorovým odchodem nestála jen únava, ale také neochota Sandra Rosella podpořit trenérovu plánovanou přestavbu kádru, která počítala s prodejem takových hráčů, jako byli Gerard Piqué, Cesc Fàbregas nebo Dani Alves.

Sám Guardiola to vehementně popřel. „Není to pravda,“ řekl mi. „Odešel jsem z Barcelony, protože jsem byl zcela vyčerpaný. Prezidentovi jsem to oznámil v říjnu roku 2011 a pak už jsem názor nezměnil. Nechtěl jsem reorganizovat kádr, to by nedávalo smysl, byl jsem přece už rozhodnutý v Barceloně skončit. Pravda je taková, že jsme toho roku získali čtyři trofeje a hráli jsme mnohem lépe než kdy předtím, jako například systémem 3-4-3 proti Realu Madrid nebo 3-7-0 na Mistrovství světa klubů. Hráli jsme nádherně, ale já už byl na pokraji sil a nenapadalo mě, s jakou novou taktikou bych ještě mohl přijít. Proto jsem odešel. Nic jiného v tom nebylo.“

Guardiola tedy odešel do New Yorku, aby si trochu odpočinul. Ani tam to však neměl snadné, protože z Barcelony po něm stále létaly další střely.

Za ten rok dovolené, kterou se Pep rozhodl si vybrat, se mu na stůl hrnuly nabídky nespočtu klubů, které měly o oslavovaného trenéra zájem. Manchester City, v němž působí jeho kolega Txiki Begiristain, byl jedním z nejurputnějších. V Paříži se Pep sešel s Romanem Abramovičem, který byl připraven kývnout na cokoli, a dokonce už začal do kádru Chelsea kupovat hráče jako Hazarda, Oscara nebo Matu, kteří by se svým stylem mohli Guardiolorovi zamlouvat.

Delegace z Bayernu Mnichov přijela 25. května 2012 do Madridu na jeho poslední zápas na lavičce Barcelony. Bylo to finále španělského poháru Copa del Rey proti Athleticu Bilbao a Barcelona zvítězila 3:0. Pepova poslední výhra, poslední získaná trofej.

Zástupci Bayernu se tehdy nesešli se samotným koučem, ale s jeho agentem. Bylo to šest dní poté, co mnichovský klub utrpěl hořkou porážku ve své domácí Allianz Areně. Po zpackaném penaltovém rozstřelu se z titulu Ligy mistrů radovala právě Abramovičova Chelsea a Bayernu se tím uzavřela dlouhá a krušná sezona.

Ještě týden předtím, 12. května, se v Berlíně hrálo finále německého poháru, v němž Bayern podlehl 2:5 Borussia Dortmund, týmu, který si v Bundeslize suverénně došel pro druhý titul v řadě a Bayern nechal v tabulce o osm bodů za sebou. Bavorský velkoklub tak

během několika málo týdnů přišel o tři trofeje, na které aspiroval: o ligový titul, německý pohár i trofej pro vítěze Ligy mistrů.

Po prohraném finále nejvyšší evropské soutěže slíbil Jupp Heynckes své manželce, že na lavičce Bayernu setrvá „už jen rok“. Vedení klubu mělo stejný názor: bude potřeba najít náhradu. O Guardiolu měli zájem od začátku, a tak se ihned vydali do Madridu, aby mu to dali najevo.

Pepa Bayern také lákal. Koncem července 2011, nedlouho poté, co Barcelona ve Wembley porazila 3:1 Manchester United ve finále Ligy mistrů, odcestoval tým do Mnichova na turnaj Audi Cup. Ač bylo tréninkové centrum na Säbener StraÙe, kam ho vzal sám Heynckes, menší a hůře technicky vybavené, Guardiolori se zamlouvalo už tehdy. „Tohle se mi líbí,“ svěřil se pak soukromě Manelu Estiartovi. „Umím si představit, že bych tu jednoho dne trénoval.“

Estiarte tím výrokem nebyl překvapený, protože stejnou větu slyšel za posledních pár měsíců už několikrát v souvislosti s jiným předním evropským klubem. Den poté, co Barcelona vyřadila v semifinále Ligy mistrů Real Madrid, se Estiarte s Guardiolori vydali do Manchesteru, aby si na vlastní oči prohlédli soupeře, který je čekal ve finále ve Wembley.

Byli svědky toho, jak si sir Alex Ferguson a jeho tým 4. května 2011 vybojovali proti německému Schalke 04 postup do dalšího finále. Guardiolori se pohled z tribuny stadionu Old Trafford velice líbil a atmosféra zápasu, v němž Manchester United zvítězil 4:1, rovněž. „Tady se mi líbí,“ obrátil se na svého přítele. „Umím si představit, že bych tu jednoho dne trénoval.“

Guardiola vždycky choval hlubokou, až nábožnou úctu k velikánům evropského fotbalu. Manel Estiarte tedy nebyl ani tentokrát jeho nadšením vyveden z míry a rozhodně se nedivil tomu, že se Pep chce setkat s Ulim HoeneÙem a Karlem-Heinzem Rummeniggem. Čtveřice se sešla u kávy a vyměnila si několik zdvořilostních frází o vzájemném obdivu. Bayern právě získal pro druhou část svého plánu Jupp Heynckese (první část realizoval Louis van Gaal), zatímco Guardiola s Barcelonou vyhrál další Ligu mistrů a stále

ještě měl dost sil, takže ani jedna strana neplánovala okamžité navázání spolupráce.

Na fámě, že Guardiola již tehdy dal zástupcům Bayernu svoje číslo, není ani zbla pravdy. Katalánský trenér v červenci roku 2011 ještě ani nepomýšlel na odchod z Barcelony, natož aby plánoval, kam se vydá dál. Kouč, který vyhrál všechno, co se dalo, se stylem hry, který okouzлил celý svět, nemusel nikomu nechávat vizitky.

„Vůbec to nebylo tak, jak to prezentovala média. Sehráli jsme s Bayernem přátelské utkání, setkali jsme se s Kallem [Rummenniggem] a Ulim [Hoeneßem] a chvíli si povídali. Řekl jsem jim, jak moc obdivuju jejich tým a Bayern Mnichov jako celek, jako legendární klub, kterým vždycky byl, ale nic víc. Tehdy jsem si ještě nedokázal představit, že bych Bayern trénoval, ani jsem nikomu nenabízel svoje služby. To, že jsem se Bayernu o pár let později upsal, byl prostě osud, takové věci se ve fotbale stávají. Ten den ale k ničemu takovému nedošlo,“ vysvětluje Pep.

Na jaře roku 2012 se situace zásadně změnila. Pep Guardiola sice do své sbírky přidal čtyři další trofeje (španělský a evropský Superpohár, mistrovství světa klubů a Copu del Rey), ale cítil se prázdný a unavený a rozhodl se z Barcelony odejít. Hoeneß a Rummenigge s Bayernem sice žádnou trofej nevyhráli, ale byli plní energie a hladu po vítězství, navíc věděli, že Jupp Heynckes v pozici trenéra zůstane už jen rok a bude třeba ho nahradit. Finále Copy del Rey v Madridu bylo ideální příležitostí, jak Guardioli dát najevo zájem. Sešli se s Pepovým agentem a vyložili karty na stůl: Bayern by si jako Heynckesova nástupce přál právě Guardiolu.

V říjnu téhož roku Guardiola svému příteli po telefonu oznámil: „Připrav se, Maneli. Vybral jsem si Bayern.“

Oba muži mají mnoho společného, byli prvotřídními sportovci a olympijskými šampiony. Zároveň jsou ale každý jiný, a možná právě proto se tak skvěle doplňují.

Guardiola byl výjimečný fotbalista, kterému vyhovovalo, když byl na hřišti pokud možno neviditelný. Hrával daleko od soupeřovy branky a dokázal dirigoval své spoluhráče jako nikdo jiný.

Než cokoli udělal, promyslel si každý další krok, všechny jeho pohyby měly za cíl otevřít prostor a poslat spoluhráče do té nejlepší možné pozice. Pro Guardiolu spočíval úspěch v dobrém zorganizování týmu.

Estiarte naproti tomu byl „Maradonou vodního póla“, jedinečný hráč se zabijáckým talentem na branky rozhodující utkání. V letech 1986 až 1992 byl šestkrát v řadě zvolen nejlepším vodním pólistou světa, získal všechny myslitelné trofeje, všechny existující medaile a nespočet individuálních ocenění. Za národní tým odehrál 578 zápasů, v nichž nastřílel 1 561 branek, a šestkrát se zúčastnil olympijských her. Dokázal zcela sám zvrátit vývoj nejednoho zápasu, což mu vysloužilo i srovnání s Michaellem Jordanem. Na čtyřech po sobě jdoucích olympiádách a všech dalších soutěžích těch let byl vždy nejlepším střelcem a jediný sen, který mu dlouho unikal, bylo vyhrát pro Španělsko olympijské zlato. Ale i to se jednoho dne změnilo.

Poté, co uzavřel pevné a dlouhotrvající přátelství s Pepem Guardiolum, začal Estiarte přemýšlet o svém přístupu ke hře a pochopil, že pokud bude dál hrát sám za sebe, pokud se dál bude snažit vstřelit branku bez ohledu na svůj tým, možná navždy zůstane individuálním rekordmanem, ale nikdy nedosáhne na vysněnou zlatou olympijskou medaili. Takže se po stříbrném umístění na Olympijských hrách v Barceloně rozhodl svůj herní styl trochu pozměnit.

Podrobil sám sebe zdrcující kritice, zahodil sobeckost nejlepšího střelce a začal spolupracovat s týmovými kolegy. Víc se věnoval bránění a kombinační hře se spoluhráči a přestal se soustředit výhradně na individuální akce.

Estiarte už nebyl nejproduktivnějším střelcem každého turnaje, ale španělský výběr vyhrál jak olympijské zlato, tak mistrovství světa. Estiartova osobní oběť přinesla úspěch celému týmu.

Stejně jako v Barceloně, i v Bayernu nechává Manel Estiarte Guardiolum vést tým a drží se v pozadí. Lépe než kdokoli jiný ví, jak se cítí útočník, který chce střílet góly, a musí své individuální ambice držet v rovnováze s týmovou prací. Většinu života byl srov-

náván s Maradonou nebo s Michaelem Jordanem, teď je však znám zejména pro svou mlčenlivost a bystrý úsudek. Testuje ovzduší, dokáže odhadnout, co se bude dít, vždycky přemýšlí nad každým dalším tahem, pomáhá týmu svými zkušenostmi, podobně jako když záložník přihrává útočníkovi na vítězný gól. Především ale podporuje a chrání Pepa Guardiolu.

Proto je pro katalánského trenéra naprosto nepostradatelný. Když jsem se na to Pepa ptal, odpověděl mi bez sebemenšího zaváhání. „Podívej, být fotbalovým trenérem je hodně osamělá práce, takže je důležité mít po svém boku někoho loajálního. Když se ti nedaří, a k tomu ve fotbale jednou za čas dochází a vždycky tomu tak bude, chceš mít vedle sebe někoho, komu důvěřuješ,“ vysvětluje.

„A v Manelovi jsem takovou lojalitu našel. Pomáhá mi v celé řadě věcí, často přebírá některé mé povinnosti, které mě unavují nebo obtěžují, a za to si ho velmi vážím, ale především je to člověk, o kterého se můžu opřít v těch nejtěžších chvílích. A samozřejmě i v těch nejlepších! To, že s ním můžu sdílet dobré i zlé, že se mu můžu svěřit... Manel byl jedním z nejlepších ve svém sportu, a i když je ten můj jiný, jeho intuice mě nikdy nezklamala. Vždycky vidí, jestli jdeme správnou cestou, nebo ne, jestli jsme ztratili rytmus, jestli za mnou mí hráči stojí, jestli někde něco neskřípe. Něco takového je možné, jen když máte takovouhle intuici, když umíte přečíst každý pohled, každé gesto. Nejen že byl Manel nejlepším sportovcem ve své disciplíně, ještě k tomu přesně takovou intuici má. Je to něco, co jiní sportovci dělají automaticky, ale ti skutečně nejlepší vynikají právě takovou intuicí, je to plus, které jim umožní skutečně vyniknout. No a Manel přesně tohle plus má.“

Jako by mluvil o svém vlastním odrazu v zrcadle. „Často mu říkám, Maneli, posaď se, řekni mi, jaký z toho máš pocit. A Manel je velmi upřímný a pohotový. Ze začátku mi říkal úplně všechno, ale za těch pět let, co se známe, se naučil věci mnohem víc filtrovat. Ví, kdy mi co říct a kdy si něco nechat pro sebe. Proto ho potřebuju mít vedle sebe. Proto s ním rád trávím čas. Tedy, samozřejmě jsme také dobří přátelé. Ale nejdůležitější je právě jeho lojalita a to,

že i jako bývalá hvězda vodního póla dokáže jako první přiložit ruku k dílu, ať už je jakkoli důležité nebo nicotné.“

Je říjen 2012 a Pepovy tři děti, Maria, Màrius a Valentina, se stále trochu trápí s angličtinou a novou školou. Jejich otci mezitím takřka nepřetržitě vyzvání telefon, fotbalové kluby si ho stále chtějí naklonit a získat pro sebe. Txiki Begiristain z Manchesteru City se nechce nechat odbýt. Abramovič slibuje hory doly, chce Pepa do Chelsea a je odhodlaný splnit mu každé přání, přebudovat tým přesně podle jeho představ. I Němci to myslí vážně, ale neslibují nemožné a jejich nabídky jsou zdrženlivější.

„Připrav se, Maneli. Vybral jsem si Bayern.“

Vybrat si Bayern neznamena okamžitý podpis smlouvy. Znamená to začátek vyjednávání, které má za cíl dohodnout ekonomické podmínky a nastinit, jaké mají obě strany představy o herním směřování klubu. Hoeneß od začátku slibuje: „Nebojte se, peníze se najdou.“

Bayern se nechce zadlužovat a brát si bankovní půjčky, takže když se rozhodne pro nějakou nutnou investici, požádá o finanční prostředky členy a sponzory. Je tomu tak i tentokrát, investicí je Pep Guardiola a netrvá dlouho a peníze jsou pohromadě.

Pak se řeč stočí na fotbalovou filozofii, jak a s jakými typy hráčů hrát, a tady už není problém. Jakmile se konverzace točí kolem míče, jsou Pep, Uli a Kalle zajedno. Diskutují o Mariu Gomézovi, Luizi Gustavovi i Anatoliji Tymoščukovi, a Pep je ujišťuje, že si nepřeje, aby se Bayern zbavil Toniho Kroose.

V prosinci navštíví Hoeneß Guardiolu v jeho newyorském domově a smlouva je podepsaná. V lednu následujícího roku je dohoda představena veřejnosti.

Guardiola už předem informoval Manchester City, Chelsea i AC Milán, že na jejich lavičku neusedne. Televizní kanál Sky Italia jako první odhaluje, že se Guardiola upsal právě Bayernu, a mnichovskému klubu tak nezbude než zareagovat a oficiálně Pepův příchod oznámit dřív, než bylo v plánu, už 16. ledna.

Hoeneß a Rummenigge ovšem o celé věci opomněli zpravit Jupp Heynckese, který je z jednání svých přátel poněkud rozladěný. Oznámil sice svůj plánovaný odchod a věděl, že si za něj šéfové Bayernu hledají náhradu, ale nikdo mu neřekl, o koho půjde.

V Barceloně se ozývají zlé jazyky, které tvrdí, že si Guardiola vybral velmi pohodlnou cestu. Nikdo tou dobou ještě netuší, že Heynckes do konce sezony dovede Bayern k zisku tří titulů a stane se klubovou legendou. Laťka je nastavená hodně vysoko.

PROČ? PROČ?

MNICHOV, 25. ČERVNA 2013

„Bayern čeká třetí fáze fotbalových změn,“ říká ve své kanceláři na Säbener Straße Paul Breitner, legendární hráč Bayernu a Realu Madrid, a vrací se ve svém vyprávění do minulosti, do konce sedmadesátých let. „V dobách, kdy tým trénoval Pál Csernai, jsme s Kallem [Rummeniggem] začali hrát systémem, který nám v Bayernu vydržel až do roku 2008. Klidně ho můžete nazývat 4-1-4-1 nebo 4-2-4 nebo 4-4-2, ale ve všech případech se jedná o stejnou taktiku s trochu rozdílnými aspekty. Jenže tenhle systém už je zastaralý, nepatří do jednadvacátého století.“

V Bayernu věděli, že potřebují změnu, ale nevěděli, jak na to. Dokud se neobjevil nizozemský kouč Louis van Gaal.

„Bylo nám jasné, že v dnešní době lze získávat trofeje pouze takovou hrou, s jakou přišla FC Barcelona,“ vysvětluje Breitner. „Barça začala hrát jako basketbalový tým. Hodně pohybu, změny pozic, změny rytmu, hodně přihrávek, důraz na držení míče... Občas jste měli pocit, že za devadesát minut hry měli hráči míč na kopačkách aspoň pět hodin,“ směje se.

„To je zkrátka současný fotbal a možná takový bude ještě dalších deset let, dokud někdo nepřijde s něčím novým. Jak tedy změnit náš zastaralý styl a začít hrát moderněji? Napadlo nás přivést do Bayernu Louise van Gaala a tento tah se nám vyplatil, protože Louis náš systém od základů přestavěl,“ dodává.

Působení Louise van Gaala tedy znamenalo první fázi omlazení stylu bavorského velkoklubu.

„Van Gaal zavedl poziční hru s důrazem na držení míče, ale hráči měli přesně určené rozestavení, neměnné posty, v nichž se museli držet, a nic víc. Nemohli vystoupit ze svého vymezeného místa. Takže Bayern začal hrát na přihrávky, ale bez rytmu. Měli jsme v zápase třeba 80% držení míče, ale byli jsme pomalí, diváci v Allianz Areně začali po půlhodině hry zívát, protože všech sedmdesát jedna tisíc lidí přesně vědělo, co se bude dít dál. Nebyl to špatný styl, jenže byl až příliš předvídatelný,“ vypráví Breitner.

Lodivodem druhé fáze se stal Jupp Heynckes.

„Jupp převzal Van Gaalův systém, ale netrval na neustálém držení míče,“ pokračuje Breitner. „Souhlasil s tím, že je to dobrá myšlenka, ale že je potřeba ji rozvinout, zrychlit, začít měnit tempo hry. Trvalo mu dva roky, než se mu povedlo plán uskutečnit, a odměnou mu byl bundesligový titul v sezoně 2012–2013, který jsme získali s rekordním počtem bodů. V první půli sezony, od srpna do prosince, ještě potřeboval doladit pár věcí, ale už po zimní přestávce, v prvních zápasech v lednu a v únoru, začal tým hrát v novém, žádoucím rytmu, byla to úplně jiná hra než na začátku.“

Třetí fázi má šéfovat právě Pep Guardiola.

„Přesně tak. Heynckes se držel poziční hry, jen ji chtěl zrychlit a dávat co nejvíc gólů. Nešlo tedy jen o držení míče, ale o skórování. Pep přináší zase něco nového, změnu pozic, plynulý pohyb, neustálé přihrávky na jeden dotyk. Chceme hrát jako Barcelona před dvěma nebo třemi lety, v dobách, kdy hrála lépe než kdy dřív,“ vysvětluje Breitner těsně poté, co byl Guardiola v Mnichově představen jako nový trenér.

Zatím se jedná spíš o naděje a ambice než o skutečnost. Nesmíme zapomenout, že Bayern za deset let vystřídal sedm trenérů, Hitzfeldem počínaje a Guardiolum konče. Sedm trenérů, to není zrovna známka stability, jakkoli poslední tři změny v Breitnerově podání celkem dávají smysl.

Den po Guardiolově uvedení v Bayernu, 25. června 2013, se ozývají nevyhnutelné otázky. Nastává nová éra evropského fotbalu? Je tohle začátek období dominance Bayernu Mnichov?

V oblíbené mnichovské pivnici na Viktualienmarktu se je pokouší zodpovědět tři katalánští novináři: Ramon Besa z deníku *El País*, Marcos López, píšící pro *El Periódico*, a Isaac Lluich z katalánského deníku *Ara*. Všichni tři mají své pochybnosti.

„Ne že by to bylo nemožné, ale Barça zatím nejeví žádné známky zhoršení,“ shodují se. „Naopak, ve všech aspektech hry posiluje. Nezdá se, že by se v evropském fotbale rodil nový fotbalový diktátor, a i kdyby ano, není vůbec jisté, že jím bude zrovna Guardiolum Bayern.“

Mounir Zitouni, redaktor německého magazínu *Kicker*, tvrdí, že klíčovým prvkem úspěchu operace Guardiola bude emoční inteligence.

„Guardiola má plán a bude potřeba, aby hráči v týmu trochu změnilí myšlení. I my novináři se budeme muset snažit, abychom ho pochopili,“ připouští. „Nejdůležitější bude, jak se s novým stylem hry popasují hráči, ale bude nutné, aby se přizpůsobil i Pep. Současný kádr Bayernu je bezesporu kvalitní, obě strany tedy budou muset projevit emoční inteligenci. Protože jedině kompromis mezi oběma stranami může vést k těm nejlepším výsledkům.“

Ve fotbalových metropolích po celém Německu se schází fanoušci německých klubů, novináři, blogeři a další — lidé, kteří se chtějí nad pivem podělit o své názory.

My dnes v Mnichově večeříme se skupinou lidí, kteří se na Twitteru sdružují pod hashtagem #tpMuc. Jedním z nich je Stefan Niemeyer, který Bayern následuje na všech klubových výjezdech. Guardioloва cesta s mnichovským klubem ještě ani pořádně neza-

čala, ale Stefen je s rozhodnutím angažovat katalánského kouče spokojený.

„V prosinci 2012 bylo jasné, že prohrájeme jak Bundesligu, tak i německý pohár a Ligu mistrů. Teď se říká, že byl Bayern dokonalým týmem, ale tehdy to nebyla pravda,“ vzpomíná. „Jednou z největších předností Bayernu je, že vždycky hledá novou cestu, vždycky se chce zlepšovat. Tak to bylo s Heynckesem a tak to je i s Guardiolum. Jasně, Heynckesův odkaz je mimořádný, ale pořád ještě existuje spousta věcí, co nás motivuje. Chceme například vyrovnat skóre s Mourinhovou Chelsea v Superpoháru UEFA, obhájit vítězství v Lize mistrů, rozvíjet hráče, kteří mají talent, ale v jejich hře jsou ještě pořád rezervy. Zbývá celá řada věcí, co se musí udělat. A Pep to dokáže. To rozhodnutí je, abych tak řekl, *win-win*.“

Ve fotbale je přece velmi riskantní něco měnit, když se týmu daří, namítám.

„Mně to dává smysl. Guardiola byl až do minulého roku z mnoha důvodů považován za nejlepšího trenéra na světě. Bayern tak měl jedinečnou příležitost udělat další krok vpřed. Museli se rozhodnout a já s tím rozhodnutím souhlasím. Je to výhodné pro všechny: pro německý fotbal, pro Bayern Mnichov, pro fanoušky i pro Guardiolum,“ vysvětluje Niemeyer.

„Myslím si, že Pep se hlavně chce dozvědět, jak se hraje fotbal jinde ve světě, naučit se zas něco nového od lidí s odlišnou mentalitou. V Barceloně hrál skoro dokonalý fotbal a chce svůj styl a svoji fotbalovou filozofii ještě vylepšit. Proto teď jde trénovat do zahraničí. Měl dost času se s Bayernem a jeho hrou seznámit, takže určitě ví, že sem není třeba přenášet přesnou kopii stylu, který hrál s Barcelonou, ale jen vylepšit několik detailů. A taky si myslím, že za tři roky půjde zase jinam, aby si dál rozšiřoval obzory.“

Christian Seifert, předseda správní rady Německé fotbalové ligy (DFL), je s Guardiolumým příchodem do Allianz Areny také spokojen. „Celé Německo je z něj nadšené. Nikde ani stopy po nějaké zášti nebo závisti. Všichni se shodují, že je to krok, který prospěje celé Bundeslize. S Guardiolum v Německu budeme ještě lepší.“

Vraťme se ale k Paulu Breitnerovi. „Bayern měl od začátku v mysli jen jedno jméno, nikoho jiného než Pepa Guardiolu jsme nechtěli. Museli jsme jen přijít na to, co je potřeba udělat, abychom ho získali. Byl pro nás jedinou možností.“

Vedení klubu potřebovalo hodně odvahy k tak zásadní změně v týmu, v němž všechno fungovalo, nebo ne? „Ono to tak docela neodpovídá realitě,“ oponuje Breitner. „Jupp Heynckes se rozhodl odejít a oznámil to už před začátkem sezony 2012–13. Rummenigge a Hoeneß věděli, že je to jeho poslední rok a že za něj bude nutné najít náhradu v každém případě. A tehdy jsme se začali bavit o Pepovi. Bylo to dávno před ziskem treblu,“ popisuje.

„V březnu a v dubnu se hodně lidí vyptávalo, proč chceme měnit trenéra, když Heynckes s týmem vyhrává, co se dá, a všechno šlape. Proč? Proč? Protože Heynckes se rozhodl už v červnu roku 2012. Angažovat Pepa Guardiolu nebyl nijak riskantní krok. Všichni byli přesvědčení, že právě on by měl v Bayernu převzít otěže,“ dodává Breitner.

„Je tedy možné, že Bayern bude opět dominovat evropskému fotbalu, tak jako v sedmdesátých letech nebo jako mu před nedávnem dominovala Barcelona?“ vyptávám se ho.

„Jsem si jistý, že Bayern bude příštích pět let jedním z nejlepších týmů v Evropě, i kdyby Ligu mistrů nevyhrával každý rok. Ve skutečnosti není potřeba vyhrávat Ligu mistrů každý rok, abyste byli považováni za nejlepšího,“ odpovídá mi. „Myslím si, že Bayern bude ve fotbale triumfovat stejně, jako to v posledních pěti letech dokázala Barcelona. Jsem o tom přesvědčený.“

„Není to ale trochu paradox,“ naléhám dál, „že právě klub Franze Beckenbauera si najme odchovance Johana Cruyffa, aby pokračoval ve svém úspěšném tažení?“

„Ne, není to vůbec paradox,“ vrtí hlavou Breitner. „My máme holandský fotbal ve velké úctě a Johan Cruyff nám byl v minulosti nejen soupeřem, ale i přítelem. Je to velká osobnost a v Barceloně se ukázal jako prvotřídní trenér. Ne, určitě si nemyslím, že by to byl paradox.“

Beckenbauer a Cruyff, legendární hráči Bayernu a FC Barcelony a ikony svých národních mužstev, se střetli ve finále mistrovství světa v Mnichově roku 1974. Jejich dědicové nyní spojují síly, aby dosáhli vysněného cíle: dominance na evropské fotbalové scéně.

Na téhle šachovnici jsou Guardiolaovy figurky v červeném.

PRVNÍ TRÉNINK

MNICHOV, 26. ČERVNA 2013

Kdyby měl Pep Guardiola jít do války, první voják, kterého by si vybral do své jednotky, by byl Lorenzo Buenaventura.

Buenaventura je od přírody ranní ptáče a nemá problém vstávat první dny svého působení v Mnichově v šest ráno. Pep si s ním dohodl časnou snídani, aby si prošli všechny podrobnosti dnešního tréninku. Je 26. června 2013, Guardiolum první ostrý den ve funkci.

Oba moc dobře vědí, co to obnáší: očekává se, že zahajovacímu tréninku v Allianz Areně bude přihlížet dav diváků. Předběžný plán prvních sedmi týdnů vytvořili velmi rychle. Pep byl v New Yorku a Buenaventura v Cádizu, takže si jen vyměnili pár základních postřehů a sladili diáře.

Bayern má před začátkem nového bundesligového ročníku, který je stanovený na 9. srpna, sehrát asi tucet zápasů, včetně jednoho z prvních kol německého poháru a přátelského utkání na podporu lidí zasažených záplavami, které Bavorsko postihly začátkem června. Nejdůležitějším z těchto utkání bude ovšem německý Superpohár v Dortmundu proti domácí Borussii.

Guardiola už 14. května 2013 napsal spolupracovníkům krátký e-mail, v němž na pěti řádcích načrtl své plány pro prvních sedm týdnů. Cíl byl jednoduchý: uspět v německém Superpoháru a dobře vstoupit do nového ročníku Bundesligy. Jednalo se o prostý, v katalánštině a němčině napsaný text, navrhující mimo jiné přípravné soustředění v Itálii. Tenhle nápad všechny nadchl. Pro Pepa by to byla vítaná změna oproti náročným cestám do Asie nebo Severní Ameriky, které při přípravě na novou sezonu obvykle absolvoval s Barcelonou. I Lorenzo Buenaventura nadšení sdílel.

V prvních čtyřiceti pěti dnech v Mnichově čeká nového kondičního trenéra a hráče Bayernu třináct zápasů (z toho deset přátelských a tři ostrá utkání) a pětáctýřicet tréninků, z nichž dvanáct bude dvoufázových, tedy dopoledne i odpoledne.

Takovou možnost Buenaventura s Barcelonou nikdy neměl. Je to každodenní dřina, fotbalisty čeká téměř šedesát tréninků a k tomu přípravná utkání, což je na poměry moderního evropského klubu velký luxus. Buenaventurovi ve tváři hraje spokojený úsměv.

Buenaventura sice neumí německy, domluví se jen anglicky, ale s novými kolegy v Bayernu si porozumí velmi rychle. Je jedním z nejlepších kondičních trenérů na světě, učil ho sám Paco Seirul.lo, který, ač sám vyšel ze světa atletiky, vymyslel metodu kondičního tréninku vhodnou nejen pro atlety, ale i pro fotbalisty a další sportovce. Začal ji uplatňovat v „týmu snů“ Johana Cruyffa a dalších pětadvacet let úspěšně dostával do formy barcelonské hráče.

Buenaventura přejal Seirul.lový „strukturované mikrocykly“, krátké tréninkové cykly o třech až pěti dnech, které se vždy soustředí na jednu oblast, ať už vytrvalost, pružnost a rychlost, nebo výbušnost, v závislosti na potřebách hráče a průběhu sezony. Veškerý trénink probíhá vždy s míčem a napodobuje technické a taktické podmínky dalšího zápasu. Jinými slovy, hráči trénují, jako by hráli, a v každém okamžiku se řídí principy, které prosazuje Pep Guardiola.

Každý trénink klade důraz na určitý technický nebo taktický aspekt, na kterém se Guardiola s Buenaventurou předem dohodli.

Jeden den jsou to přihrávky dopředu, další den presink při ztrátě míče v útoku a tak podobně. I při prvním tréninku pod novým koučem tedy hraje hlavní roli balon.

„Už se nemůžu dočkat, až tréninky začnou,“ těší se Karl-Heinz Rummenigge, „jsem zvědavý, co Pep v týmu změní.“

„Nadchází chvíle, kdy Pepa skutečně poznáme,“ přizvukuje mu Matthias Sammer, „a on pozná nás. Teď se společně můžeme vrhnout do práce v atmosféře naprosté otevřenosti.“

Když nastane den D, na Sammera, Rummeniggeho i samotné hráče čeká velké překvapení. Žádné sprinty, běh nebo vzpírání, ani kruhový trénink nebo posilování. Jen hromada míčů.

Guardiola si během snídaň v hotelu Westin Grand prošel se svými spolupracovníky plán pro nadcházející den a v půl osmé míří na Säbener StraÙe. Zatím ne na trénink, hráči Bayernu mají naplánovanou lékařskou prohlídku a Pep se s nimi chce pozdravit.

Na trávníku tréninkového centra Bayernu Mnichov se nově přichozí setkávají také se starousedlíky, kteří u týmu působili už pod vedením Juppa Heynckese. Je tu Hermann Gerland — on a Domènc Torrent budou asistenty hlavního trenéra —, Toni Tapalović, trenér brankářů, který do Bayernu přišel v roce 2011 s Manuelem Neuerem, a také Andreas Kornmayer a Thomas Wilhelmi, kondiční trenéři, kteří budou asistovat Buenaventurovi.

Ve čtyři odpoledne už jsou Buenaventura i jeho dva asistenti v Allianz Areně a chystají trénink. Spolu s nimi tu jsou hráči z mládežnického týmu, kteří mají za úkol vyzkoušet si všechna dnešní cvičení, aby je pak mohli předvést fotbalistům z áčka.

Na stadion míří asi sedm tisíc fanoušků. Každý z nich rád zaplatí pět euro, aby byl svědkem prvního tréninku svého mužstva s novým trenérem. Výdělek poputuje na podporu lidí zasažených povodněmi. Fandy Bayernu neodradí ani to, že kvůli opravám nejbližší stanice metra Fröttmaning musí vystoupit už na Alte Heide a pokračovat ve zdlouhavé cestě k Allianz Areně autobusem.

V mnichovské MHD se obvykle netelefonuje, ačkoli mobil nikdo nedává z ruky. Většina cestujících si jen čte nebo píše zprávy.

Mnichované mají rádi své ticho, což je něco, co návštěvníky z jižní Evropy často překvapí. Když už někdo tento bonton naruší a přeče jen hovor přijme, obvykle do sluchátka jen bázlivě šeptá.

Jakmile ale hraje Bayern Mnichov, je všechno jinak. V den zápasu se metro i autobusy plní rozradostněnými, halekajícími fanoušky obou týmů a vozy MHD se mění v soutěž o nejhlasitější pokřik a skandování. Často někteří ochraptí, ještě než dorazí na stadion.

Dnešek je ovšem trochu odlišný. Do Allianz Areny míří rodiny s malými dětmi, zvědavé na nového trenéra. Atmosféra je téměř slavnostní.

Pep ještě nehodlá s hráči mluvit o cílech, kterých chce v sezoně dosáhnout. V týmu zatím z nejrůznějších příčin chybí řada opor: Javi Martínez, Dante a Luiz Gustavo dorazí až 15. července, Arjen Robben, David Alaba, Mario Mandžukić, Xherdan Shaqiri, Daniel van Buyten a Claudio Pizarro se k ostatním připojí až za týden na soustředění v Itálii, Mario Götze a Bastian Schweinsteiger se zotavují ze zranění a Holger Badstuber bohužel kvůli úrazu zmešká celou sezonu.

Guardiola si tedy velké proslovy nechává na později. Je to přesně tři sta devadesát osm dní, co naposledy vedl fotbalový trénink, takže už se nemůže dočkat, až se vrátí do své nejoblíbenější kanceláře: na trávník.

Minutu před pátou odpolední vyběhne na hrací plochu, následován dvacítkou hráčů. Řada z nich hraje za mládežnický tým. Svolá si hráče do kruhu kolem sebe a udělí jim prvních pár stručných pokynů.

„Chci po vás jen jedno: běhejte. Klidně můžete pokazit přihrávku nebo rozehrávku, ale běžte dál, nezastavujte se. Pokud se zastavíte, *kaputt*, padáte ze hřiště.“ První týmová porada je skutečně stručná a k věci.

„Čekali jsme, že bude mluvit anglicky,“ přiznává o dvě hodiny později Jan Kirchhoff, jedna z nových posil Bayernu. „Ale všechny pokyny nám dával v němčině.“

Trénink začíná několika cviky na rozehrání, takzvanými *rondos*. Hráči se rozdělí do tří kruhů po osmi lidech, šest z nich stojí po obvodu a co nejrychleji si přihrává míč, dva hráči uvnitř kruhu se jim snaží přihrávky překazit. V mnichovském provedení je tohle bago mnohem méně plynulé než v Barceloně, kde jím hráči začínají trénink už od přípravy. Mistři Evropy při něm působí trochu neobratně a Guardiola se škrábe na hlavě. Je zřejmé, že hráči čekali běh a posilování, a místo toho dostali balon.

Spodní část tribuny praská ve švech, ale fanoušci ani nedutají. Němečtí fandové jsou pověstní svou hlučností a chutí, s jakou ve fotbalových svatostáncích skandují své pokřiky, ale na tréninku uctivě mlčí, aby mohli hráči a trenér pracovat.

Rozcvička končí po dvou sadách бага po osmi minutách, s přestávkami na napití a protažení. Hráči zatím byli pouze v kontaktu s míčem, následující cvik je o něco specifičtější. Guardiola a Buenaventura musí své svěřence často opravovat, protože jim nejsou jasné některé detaily, i když jim je Wilhelmi a Kornmayer vysvětlují a hráči z mládežnického týmu předvádí stále dokola. Pep se znovu ustaraně škrábe na hlavě.

„Je to cvičení na vytrvalost,“ vysvětluje Buenaventura. „Běh na asi sedmdesát metrů a zase zpátky, ve dvojím tempu. Tam se běží pomaleji, protože hráči musí splnit tři technicko-taktické úkony, a zpátky se sprintuje. Celé to trvá asi šest minut. Dohromady naběhají na sto padesáti metrech celkem čtyři kilometry,“ dodává.

„V tomhle vytrvalostním tréninku nejde jen o běh a sprint, ale i o nácvik spolupráce, kterou by pak hráči měli přenést do hry. Běhá se ve třech řadách a v každé se cvičí jedna z věcí, na které Pep klade při hře důraz. V první to je nabíhání, ve druhé hra dva na jednoho a ve třetí přihrávky,“ popisuje.

„Na začátku trojice hráčů spolupracuje, načež přejde k individuálním cvikům. V minulosti obvykle vytrvalostní trénink spočíval jen v běhu na osm set, nebo i tisíc metrů, nebo na ještě větší vzdálenost. My jsme do něj přimíchali práci s míčem a různé herní taktiky včetně spolupráce.“

Na lavičce vedle Matthiase Sammera sedí Bastian Schweinsteiger, který se 3. června podrobil operaci pravého kotníku. Doktoři mu tvrdili, že bude do deseti dnů fit, ale už jsou to více než tři týdny a „Basti“ stále ještě nemůže naskočit do tréninku.

Z tribuny na své spoluhráče shlíží i Mario Götze a Holger Badstuber. Badstuber se zranil v prosinci 2012 v zápase proti Borussia Dortmund, podrobil se operaci křížového vazů, ale v polovině května následujícího roku si zranění obnovil. V září ho čeká další operace pravého kolena.

Götze si vedle něj mne stehenní sval. Zranění zadní části stehna si přivodil 30. dubna v semifinále Ligy mistrů mezi Realem Madrid a Borussia Dortmund. Když jeho tým postoupil do finále, uspěchal léčení, aby v něm mohl nastoupit, a potíže se vrátily. Od původního zranění uběhly dva měsíce a Götze stále ještě není fit.

Všichni tři, Schweinsteiger, Badstuber i Götze, jsou mimo hru déle, než se čekalo. Guardiola se už potřetí rozpačitě škrábe na hlavě.

První část tréninku, vedená Lorenzem Buenaventurou, právě končí. Hráči běhali rychleji, než bylo nutné, takže se dopouštěli mnoha chyb v technické části cvičení. Možná je to i proto, že je dnes na hřišti tolik členů mládežnického týmu. Ale bude stačit deset tréninků a všichni budou cvičení zvládat naprosto dokonale.

Následují čtyři sady pozicních her po čtyřech minutách. Tyhle cviky na držení míče jsou jednou z Pepových specialit. Čtyři hráči se postaví do čtverce, čtyři další si stoupnou dovnitř a tři nemají určené postavení a hrají takzvaně jako žolíci. Míč je nutno odehrát na jeden dotyk. „*Druck! Druck!*“ pokřikuje trenér. Presink je jedním z nejdůležitějších prvků jeho hry a prvním náznakem změny, které chce Guardiola v týmu udělat. Bayern by se pod jeho vedením měl stát mužstvem, které hraje na rychlé přihrávky a neustává v presinku.

Dva z hráčů dostávají individuální pokyny. Prvním z nich je Toni Kroos, kterému Pep radí, jak zlepšit držení těla, aby mohl plynule přihrávat. Jedním z Pepových základních pravidel je myslet dopředu a vždycky vědět, jaký bude další krok. Guardiola sám byl

jako hráč vždycky v duchu o krok před ostatními a teď se důkladně věnuje právě Kroosovi, v němž vidí budoucího dirigenta bavorského fotbalového orchestru.

Ukazuje mu, že nestačí jen odehrát míč, že je potřeba mít každou přihrávku předem promyšlenou a okamžitě zaujmout správné postavení pro další vývoj hry, poskytnout spoluhráči podporu, aby se kolotoč přihrávek nezadrhl a tým nepřišel o míč. Je to vlastně pohyb v trojúhelníku, v němž pro hráče není nejdůležitější jeho přihrávka, ale to, co udělá spoluhráč. Je nutné přihrávat a zase se nabízet, někdy být v pohybu, jindy zůstat na místě, neztrácet plynulost. Jen tak může tým kontrolovat hru.

Zdá se, že Toni Kroos všemu rozumí a bez problému zvládá nové poznatky používat v následujících cvičeních.

Druhým na řadě je Jérôme Boateng, podle Guardioly talentovaný hráč, který potřebuje rozvíjet. V průběhu sezony se Pep bude Boatengovi věnovat až s jakousi posedlostí, ve snaze zapracovat na třech věcech, v nichž má německý reprezentant ještě rezervy: držet se na svém postu v obranné linii, důrazně bránit a neztrácet koncentraci.

Pep se od začátku snaží vysunout obrannou linii Bayernu víc dopředu, mnohem víc, než je v mnichovském klubu obvyklé. Cílem je lepší pokrytí útočníků soupeře a rychlejší, troufalejší a důraznější obrana směrem ven místo dovnitř. V zápasech, v nichž bude chybět Javi Martínez, může být Boateng klíčovým mužem.

Tréning končí po osmdesáti minutách krátkých, ale intenzivních aktivit, během nichž hráči pracovali nejen na fyzice, ale i na taktice. Takhle to bude vypadat i po zbytek sezony: intenzivní devadesátiminutové tréninky, během nichž bude trenér vyžadovat stoprocentní úsilí a soustředění na taktiku pro nadcházející zápas.

Po tréninku si Pep chce ještě promluvit s několika hráči mezi čtyřma očima. Prvním z nich je Pierre-Emile Højbjerg, středopolař, který v dubnu 2013, v pouhých sedmnácti letech poprvé nastoupil za A-tým. Podle zprávy, kterou pro Guardiola sepsal bývalý hráč Barcelony a Realu Madrid a současný trenér španělského výběru do

jednadvaceti let Albert Celades, je Højbjerg nevybroušený diamant. Guardiola mladíka během tréninku bedlivě pozoroval a teď mu pokládá ruku na rameno. Hodlá dánskému fotbalistovi věnovat hodně času, v příštích čtyřech týdnech intenzivně, během sezony pak volněji, aby mu pomohl vylepšit hru a naučil ho všechny triky, které v mládí pochytíl sám. Přece jen hrával na stejné pozici.

Na úplný závěr tréninku provádí hráči podél středového kruhu strečink, cvičení na udržení rovnováhy a lehké posilování břišního svalstva. Guardiola využívá příležitosti k rozhovoru s Francem Ribérym. Oba muži se navzájem obdivují a je ihned zřejmé, že jejich vztah bude velmi srdečný. Katalánského trenéra fascinuje šíře Ribéryho talentu, francouzského útočníka zase láká myšlenka, že by se pod Guardiolorým vedením mohl ještě zdokonalit. Nejen že si budou skvěle rozumět — jsou jeden druhým doslova oslnění.

K úplnému porozumění ale ještě něco chybí a bude to trvat několik měsíců, než najdou společnou řeč. A nejde jen o jazykovou bariéru. Guardiola se Ribéryho ptá, jestli dokáže hrát i ve středu útoku. Francouz ale moc nechápe, co po něm trenér chce. Pep byl v Barceloně zvyklý stavět Messiho do pozice takzvané „falešné devítky“, ofenzivního záložníka, který víc než v útoku operuje hlouběji v poli a jeho úkolem je nacházet nečekané způsoby, jak obejít soupeřovu obranu.

V Guardiolorově pojetí není ideální útočník neustále v šestnáctce, dostane se tam až v rámci vyvrcholení týmové akce. Pep tuší, že Ribéry má přesně ty vlastnosti, které k tomu jsou potřeba, a mohl by být ve středu útoku hodně platný. Francouz je však v Bayernu zvyklý hrát na levém křídle a zatím si nedokáže představit, jak budou trenérový plány vypadat v praxi. Bude potřeba čas, zápal a hodně píle na obou stranách, než se Ribéry stane středovým útočníkem, kterého z něj Pep chce mít.

Času se Guardiolorovi posledních pár dní moc nedostává, ale zápalu má na rozdávání. Nadšeně podepisuje dresy stovkám fandů, obléhajících Allianz Arenu, překvapený a dojatý jejich vřelým

přijetím. Cítí, že mu v žilách opět koluje fotbal a žádná překážka není nepřekonatelná.

Domènec Torrent vedle něj mluví anglicky, Hermann Gerland mu odpovídá německy. Musí si porozumět, protože na ně Pep bude jako na své asistenty spoléhat.

Poslední, kdo opouští hrací plochu, je Lorenzo Buenaventura. Není to poprvé ani naposled. Během celé sezony bude právě on prvním, kdo vstoupí před tréninkem na trávník, a posledním, kdo bude ze zhasnutého centra na Säbener StraÙe odcházet.

PRVNÍ ZÁPAS

WEIDEN IN DER OBERPFALZ, 29. ČERVNA 2013

Weiden in der Oberpfalz je městečko v Horní Falci, blízko hranic s Českou republikou. Právě tady sehraje Guardiola svůj první zápas na lavičce Bayernu Mnichov.

Je poledne, sobota 29. června. Mužstvo dosud absolvovalo jen čtyři tréninky a místo hvězdných opor v něm zatím jsou hráči z mládežnického týmu, protože zbylí evropští šampioni se připojí až na soustředění v italském Trentinu. Pep má tedy při svém debutu k dispozici jen třináct hráčů z prvního týmu, k nimž teď staví mladé naděje z béčka.

Snazší začátek by si ani nemohl přát. Bayern se každou sezonu utká ve „hře snů“, takzvané *Traumspiel*, s jedním ze tří tisíc šesti set malých fanouškovských klubů z celého Německa. Letos si tu počtu vychutná Weiden-Bayern, tým fanoušků z Weidenu in der Oberpfalz.

Pro všech 41 684 obyvatel městečka je to velká událost a více než čtvrtina, tedy asi jedenáct tisíc lidí, přichází na stadion, aby jí byli svědkem. Je to sice víc oslava než seriózní utkání, ale přesto

Pep už tady naznačuje, jakým směrem se chce ubírat, když do pole staví pouze jednoho defenzivního záložníka.

Úspěch bavorského velkoklubu pod vedením Jupp Heynckese spočíval v mnoha faktorech a jedním z nich byla hra na dva defenzivní záložníky (v němčině *Doppelsechs*): Bastiana Schweinsteigera a Javiho Martíneze. Tito dva hráli hluboko v poli ve středu zálohy a jejich úkolem bylo uzavírat mezery a narušovat soupeřův útok. Tenhle skvělý Heynckesův systém byl jedním z důvodů, proč Bayern korunoval celou sezonu ziskem treblu.

Pep Guardiola ho však podle očekávání hned při první příležitosti opouští.

Když Guardiola ještě hrál — a více než deset let patřil mezi fotbalovou elitu —, také hrával na pozici středního defenzivního záložníka. Byl špílmachrem, který se vysunoval před obranu a organizoval celý tým. Kdybychom to převedli na starý systém pozic hráčů podle čísla dresu, byl by v Barceloně „čtyřkou“, v Argentině „pětkou“ a v Německu by jako *Zentraler Mittelfeldspieler* dostal dres s číslem šest. Ve Španělsku se takový hráč nazývá *mediocentro*, jeho úkolem je sbírat přihrávky od obránců nebo brankáře, a vzhledem k tomu, že má před sebou prakticky celou hrací plochu, musí se rozhodnout, kam míč pošle. Na něm také je, aby překazil předposlední přihrávku soupeře před šestnáctkou a zabránil tak nezastavitelnému protiútoky, jehož následky by museli nést obránci. Proto by měl mít i defenzivní schopnosti.

Jenže Guardiola, štíhlý a poměrně pomalý střízlík, takovými schopnostmi zrovna neoplýval, takže většinou hrál útočně a tlačil hru dopředu.

Johan Cruyff si ho všiml, když ještě hrál za béčkový tým Barcelony, ale kvůli své slabší tělesné konstrukci v zápasech nastupoval jen málokdy. „Guardiola je z těch kluků nejlepší,“ potvrdil Cruyffovi jeho asistent Carles Rexach. „Jenže skoro nehraje.“

Cruyff tedy mladíka vytáhl do prvního týmu a začal ho stavět v základu. Guardiola dostal dres s číslem čtyři a byl to právě on, kdo této pozici v Barceloně udělal jméno. Brzy začal hrát za *Dream Team*,

který si Cruyff pomalu budoval a který měl dát základ pohledné a úspěšné hře, dlouhodobé pýše FC Barcelony.

Pep si byl svých nedostatků velmi dobře vědom, a tak se rozhodl těžit hlavně ze svých předností. Nebyl sice nejrychlejší, ale dokázal přihrávat tak bleskově, že soupeři míč skoro neviděli. Nechtěl se pouštět do osobních soubojů, a tak se protihráčům vysmíval klíčkami a přihrávkami. Nemohl důrazně bránit, o to důrazněji útočil. Už jako hráč začal Guardiola formovat svou fotbalovou filozofii, kterou měl později uplatňovat i jako trenér. Než by se snažil jen bránit při útoku, bude radši tím, kdo útočí. Nejde mu o kontaktní hru plnou soubojů, preferuje rychlost přihrávek a kontrolu držení míče.

Jednoho prosincového dne roku 2013 po tréninku na Säbener StraÙe mi svou fotbalovou kariéru shrne v několika slovech.

„Myslíš, že bych v Barçe vydržel jedenáct let, kdyby záleželo jen na mojí síle, rychlosti a schopnosti dávat góly?“ Za své působení v Barceloně dal Guardiola ve třech stech osmdesáti pěti zápasech pouhých třináct gólů.

Aby přežil ve fotbalové džungli, musel Pep rozvíjet schopnosti, které tou dobou nebyly ve světovém fotbalu příliš běžné: vytušit další krok spoluhráče ještě předtím, než vůbec dostane přihrávku, zaměřit se v tréninku na technické dovednosti a být týmu platný především podporou spoluhráčů. Největší radost mu vždycky přinášelo, když mohl útočné řady soupeře ošálit dobře mířenou přihrávkou.

„Mám před sebou řadu pěti protihráčů, kterým jde o to, abychom si mohli balon posílat jen od kraje ke kraji před nimi, do takového účeka, bez hloubky, takže jim nic nehrozí. Těchto pět záložníků se bude držet těsně u řady svých čtyř obránců, nebude mezi nimi žádný prostor. Jsou to dvě kompaktní linie, takže já musím hrát hodně do krajů, abych se vyvaroval nebezpečných situací. Proto potřebuju u každé krajní čáry křídelníka, který se mi nabídne a v příhodnou chvíli dokáže hrát do hloubky, a ostatní útočníky potřebuju v pohybu mezi těmi dvěma řadami. A na mně je, abych

těch pět záložníků trochu vyvedl z rovnováhy, trochu je rozpochyboval, rozhodil, přiměl je myslet si, že půjdu do strany... a pak bum! Prostrčit mezi nimi míč přihrávkou jednomu ze svých útočníků. A je to. Mám je v hrsti, najednou neví, kde jim hlava stojí, musí se honem hnát zpátky ke svojí bráně," popisuje Pep. „To bylo to, co jsem týmu přinesl, jak jsem mu byl platný.“

A totéž Pep hledá i u svého defenzivního středového záložníka. V Barceloně jej našel v Sergiu Busquetsovi. Teď, koncem června 2013 ve Weidenu in der Oberpfalz, je to mladý Pierre-Emile Højbjerg, na koho se zaměřuje.

Guardiola o mladém Dánovi slyšel před příchodem do Bayernu samou chválu a stačily pouhé dva tréninky, aby se do něj fotbalově zbláznil. Po úspěšném dubnovém debutu v A-týmu pod vedením Juppa Heynckese bylo jasné, že má před sebou sedmnáctiletý fotbalista zářnou budoucnost. Højbjerg umí číst hru, dokáže překonat linii pěti protihráčů jednou přihrávkou. Pep tuší, že by z něj mohl být bayernský Busquets, ačkoli bude muset ještě hodně vyzrát.

Je to právě Højbjerg, kdo ze třiadvaceti přítomných hráčů odehraje plných devadesát minut přátelského utkání proti Weidenu. Zápas končí výhrou mnichovského velkoklubu poměrem 15:1 a soupeř podle očekávání nezpůsobil Bayernu mnoho problémů. K prvnímu zápasu pod vedením nového kouče nastoupil Bayern v této sestavě: Neuer, Lahm, Kirchhoff, Can, Contento, Højbjerg, Schöpf, Strieder, Markoutz, Müller a Ranković.

Pojďme se teď trochu blíže podívat na rozdíly ve fotbalové terminologii. V každé zemi se o fotbale mluví trochu jinak, jak jsme už viděli u defenzivního středového záložníka, kterému se v Německu říká „šestka“, v Argentině „pětka“ a v Barceloně „čtyřka“ nebo také *pivote*.

Podobné je to i s numerickými vyjádřeními sestav, která znázorňují rozestavení hráčů na hřišti. „Nejsou víc než telefonní čísla,“ navrhuje je Guardiola. Jeden z jeho mentorů, Juanma Lillo, zachází ještě dál: „Vždyt na těch pozicích nestojí ani při počítačném hvizdu.“

Abychom si ale usnadnili porozumění, budeme tato schémata používat. Ve Španělsku říkáme, že Guardiola obvykle hraje systémem 4-3-3, v Německu pak totéž označují jako 4-1-4-1. Na první pohled se to zdá rozdílné, ale ve skutečnosti jde o tutéž sestavu: čtyři obránci, jeden defenzivní záložník, dva středoví záložníci a dva krajní záložníci na křídlech, a vepředu jeden útočník. Ani jedno z těchto schémat neobsáhne plně složitost hry celého týmu, nicméně pokud budu mluvit o hře Bayernu Mnichov pod vedením Pepa Guardioly, budu používat označení 4-3-3.

Pep tedy podle očekávání nasadil sestavu s jedním středovým defenzivním záložníkem. Už jako hráč nerad nastupoval ve dvojici *pivotů*, protože pak nemohl naplno rozvinout své umění, měl omezený prostor na hřišti a nemohl organizovat svůj tým tak, jak chtěl. Navíc pak přišla vniveč jeho úžasná schopnost vytušit další pohyb spoluhráče ještě předtím, než obdrží přihrávku. V takových zápasech se Guardiola cítil ztracený a nevyužitý. Proto se i jako trenér této variantě vyhýbá, jak jen to jde, ačkoli časem změní názor a přijde s vlastní verzí tohoto prvku.

Højbjerg hraje výtečně a Guardiola v něm vidí něco ze sebe samého. Sleduje mladého Dána, jak nastavuje tělo, když přebírá přihrávku, jak naznačuje pohyb do strany, i když chce míč ve skutečnosti odehrát na stranu opačnou. Pep je přesvědčený, že se mu do rukou dostal nevybroušený diamant, který bude během následujících tří let, po dobu, na jakou se upsal Bayernu, zpracovávat a leštit.

První gól Guardioly éry dává mladý Rakušan Oliver Markoutz v desáté minutě utkáni a po prvním poločase se na tabuli skvěje skóre 3:0 pro hosty. Po přestávce však čeká fanouškovský klub hotová bouře. Na trávník totiž vyběhne nová jedenáctka: Starke, Rafinha, Wein, Boateng, Schmitz, Højbjerg, Weihrauch, Kroos, Weiser, Ribéry a Green.

Druhý poločas si pro sebe ukradne Toni Kroos, a to i přesto, že si gólové oslavy nejvíce užijí dva mladíci z béčka. Čiperný záložník Patrick Weihrauch se blýskne čtyřmi góly a Julian Green, křídlo se

smrtícím instinktem, si připisuje hattrick. Kroos však do hry vnáší plynulost a celistvost, zdá se, že hraje se stejnou lehkostí na své oblíbené levé straně i na té pravé.

Soupeř se za těch čtyřicet pět minut nevzmůže k větší akci a Pep si tedy může být jistý tím, co už předtím tušil a co si potvrdil i na prvním tréninku. Toni Kroos bude nepostradatelnou součástí bayernského soukolí. Nejen že je to výborný hráč, ale nechybí mu ani fotbalová mazanost. To on bude držet v ruce taktovku bayernského orchestru.

Franck Ribéry dnes poprvé hraje jako „falešná devítka“, což je pozice, kterou Pep Guardiola miluje, protože ji vyvinul pro Lionela Messiho a pomohl mu tak stát se jedním z nejlepších fotbalistů planety. Nebyla ale jeho vynálezem — jen ji pomohl vytáhnout ze zapomnění.

Pozice „falešné devítky“ neboli ofenzivního záložníka existuje ve fotbale už od dob argentinského hráče Adolfa Pedernery, vůdčí osobnosti týmu z River Plate, přezdívaného v té době *La Máquina* (Mašina), kde působil v letech 1936 až 1945. Prvním, kdo této pozici dodal opravdový lesk, byl však maďarský hráč Nándor Hidegkuti, který dosáhl největších úspěchů s maďarskou reprezentací zvanou „kouzelní Maďaři“ v padesátých letech dvacátého století.

Jako „falešná devítka“ nastupovali i takoví hráči jako Alfredo Di Stéfano, Michael Laudrup nebo Francesco Totti, ale pozice ze světového fotbalu pomalu vymizela. Dokud ji Pep Guardiola 2. května 2009 neoprášil.

Stalo se tak na stadionu Santiaga Bernabéua v utkání proti Realu Madrid. Ve hře byl ligový titul, první z těch, které posléze Pep Guardiola s Barcelonou vyhrál, a katalánský trenér se vytasil se svojí zbraní.

V desáté minutě utkání bylo na tabuli skóre 0:0 a Pep dal pokyn, aby si Leo Messi a Samuel Eto'o vyměnili místa. Eto'o se z pozice centrforvarda posunul na pravé křídlo, kde hrál do té doby Messi, a Argentinec se přemístil do středu hřiště, ale ne jako hrotový útočník — zasunul se hlouběji do pole, jakoby mezi záložníky. Christoph

Metzelder a Fabio Cannavaro, madridští stoperi, nevěděli, jak na tuhle změnu zareagovat.

V listopadu 2013 jsem měl v rámci přípravy této knihy příležitost s Christophem Metzelderem v Düsseldorfu povečeřet. Stále na ten den s úžasem vzpomínal. „Myslím, že poprvé přišel Pep s ‚falešnou devítkou‘ v zápase Real-Barça, který skončil 2:6. Eto‘a postavil napravo a Messiho do středu. Říkali jsme si s Fabiem: co budeme dělat? Budeme ho hlídat mezi záložníky, nebo zůstaneme vzadu? Netušili jsme, co si počít, a už vůbec jsme mu nemohli stačit.“

Vítězství 6:2 nad Realem Madrid se zapsalo do historie. Získalo Guardiolově Barceloně první titul mistrů Španělska a zahájilo úspěšnou, tituly ověčenou éru, která přinesla slávu a prestiž, jakou katalánský velkoklub ještě nezažil. Pozice „falešné devítky“ se vryla do paměti jako jedna z Guardiolorových nejúchvatnějších inovací — ne proto, že by ji vymyslel, ale proto, že ji předefinoval s pomocí tak výjimečného fotbalisty, jakým je Leo Messi.

Jak ale Guardiola přišel právě na „falešnou devítku“?

Bylo to den před utkáním, ve sváteční pátek 1. května 2009. Guardiola den trávil přípravou na zápas v tréninkovém centru v Barceloně. Důkladné prostudování soupeře bylo něco, s čím začal v Barceloně a pokračuje v tom i v Mnichově. Dva dny studuje tým, proti němuž se jeho mužstvo postaví, zkoumá jeho silné i slabé stránky. Analyzuje nejen celé zápasy, ale i vybraná videa, která mu vyhledali asistenti — v té době už s ním spolupracovali Domènec Torrent a Carles Planchart, kteří s ním odešli i do Bayernu.

Den před zápasem se Guardiola zavře ve své kanceláři, pustí si hudbu — zpravidla něco pomalého — a hledá odpovědi na otázky: jak proti soupeři útočit? V čem můžeme mít navrch? Ne vždycky se inspirace dostaví, ne vždycky se povede na tyto otázky odpovědět. Sám Pep mi to vysvětloval v září 2011, když v Barceloně převzal zlatou medaili katalánské vlády.

„Před každým zápasem se zavřu v kanceláři, kterou jsem si sám vybavil, pustím si několik záznamů soupeře, vezmu si papír a tužku a dělám si poznámky. A v tu chvíli přijde záblesk inspirace, kdy si

uvědomím, že jsem na to přišel, že vím, jak vyhrát. Ta chvíle trvá tak minutu, možná osmdesát vteřin, ale je to přesně ta chvíle, která dává smysl tomu, co dělám.“

Když mluvil o tom kouzelném okamžiku inspirace, nejspíš měl na mysli právě pátek 1. května 2009. Byla to klíčová chvíle, kdy přišel na to, jak porazit Real Madrid, který neprohrál posledních sedmnáct ligových zápasů v řadě.

Pep si pozorně prošel poslední vzájemný zápas obou týmů a zjistil, že tlak, který vyvíjeli středopolaři Realu Madrid Guti, Fernando Gago a Royston Drenthe na barcelonské hráče Xaviho a Tourého byl nezměrný, ale stoperů Cannavaro a Metzelder se do něj příliš nezapojovali, drželi se spíše u brány Ikeru Casillase a nechávali mezi obranou a zálohou madridského mužstva velký prostor. Obrovský, prázdný prostor.

Bylo deset večer a Pep byl v tréninkovém centru Barcelony docela sám. Nebyl tu už nikdo, ani jeho asistenti, jen on ve spoře osvětlené kanceláři. Představoval si, jak se Leo Messi volně pohybuje v tom ohromném otevřeném prostoru na stadionu Santiaga Bernabéua, za zády madridské zálohy, sám tváří v tvář stoperům, kteří budou stát jak zkamenělí na hranici šestnáctky a váhat, jestli argentinského hráče stíhat, nebo ne. Viděl to před očima tak jasně, že mu to nedalo a zvedl telefon. Nevolał však ani svým spolupracovníkům, ani Xavimu, mozku celého týmu. Volal přímo Messimu.

„Leo, tady Pep. Musím ti něco říct. Je to strašně důležité, okamžitě sem přijď.“

O půl hodiny později se ozvalo nesmělé zaklepání na dveře. Stál za nimi Leo Messi, tehdy jednadvacetiletý mladíček. Trenér mu pustil video a stopl záznam právě ve chvíli, kdy chtěl Messimu ukázat prázdný prostor, který bude od zítřka patřit jemu. Prostor pro „falešnou devítku“. Messiho zóna.

„Leo, zítra proti Madridu začneš jako obvykle na kraji. Ale až ti dám znamení, přesuneš se do zálohy a budeš se pohybovat v tomhle prostoru, tady, jak ti to ukazuju. Stejně jako loni v září proti Gijónu,“ vysvětluje.

V Gijónu hrál 21. září 2008 Guardiola o svou budoucnost na lavičce FC Barcelony. První ligový zápas proti Numancii prohrál, ve druhém proti podobně nedůraznému Racingu de Santander remizoval. V Gijónu se rozhodl poslat Eto'a na pravé křídlo a Messiho postavit do pole jako ofenzivního záložníka, což byla pozice, na níž mladý Argentinec často hrál už od přípravy. Barcelona nakonec Gijón přehrála 6:1 a Pep vykročil na své triumfální tažení.

O sedm měsíců později se rozhodl vyzkoušet tentýž nápad ještě jednou. „Leo, když se Xavimu nebo Andrésovi povede brejk a přihrají ti, okamžitě pomažeš na bránu, přímo na Casillase,“ popisuje svůj plán hráči, který jej má provést.

Bylo to jejich tajemství. Nikdo další v Barceloně nevěděl, co se tehdy, prvního májového večera roku 2009, mezi oběma muži odehrálo, kromě Tita Vilanovy, který se to dozvěděl následujícího dne v madridském hotelu, kde byl tým ubytovaný.

Pár minut před začátkem zápasu si Guardiola zavolal Xaviho Hernándezze a Andrése Iniestu. „Pokud uvidíte Lea uprostřed, v prostoru mezi čarami,“ řekl jim, „na nic nečekejte a pošlete mu balon. Uděláme to jako tehdy v Gijónu.“

A potom, 2. května 2009, převálcovala Barcelona Real Madrid 6:2, Messi se stal „falešnou devítkou“ a Pepovi se na tváři rozhostil šťastný úsměv.

Od té doby má tuto pozici v oblibě. Dnes se ve Weidenu jako „falešná devítka“ uvede Franck Ribéry tak, jak mu to Pep popsal už během prvního tréninku v Allianz Areně, ačkoli Francouz ještě nemá v celé věci úplně jasno.

Ribéry začal hrát fotbal jako dítě na ulici a instinkt mu velí počkat si na míč na křídle, rozběhnout se, obejít obránce a dopravit balon do šestnáctky, kde pak nahraje na gól spoluhráči. Zatím nechápe, že jako útočník udělá mílový krok kupředu, když místo na křídle začne hrát uprostřed, kde má volnost na obě strany, když se zatáhne hlouběji do pole a počká si na míč za zády soupeřovy zálohy, když se rozběhne přímo proti stoperům a zacílí rovnou na bránu.

Guardiola je přesvědčený, že Bayern má na soupisce tři nebo čtyři vhodné hráče, kteří by mohli nastupovat na pozici „falešné devítky“. Jsou to Mario Götze, Franck Ribéry, Arjen Robben a Thomas Müller. Jako první to zkusí s Ribéřem, ale zatím to příliš nevychází. Ribéry začíná ve středu pole a dobře mu to šlape s Kroosem, Weiserem a Weihrauchem, ale brzy se zase stáhne na levou stranu, kde obvykle hraje a kde se cítí nejlíp, i když ho pak z jedné strany omezuje bílá čára.

Guardiola na něj nebude tlačit, ale na svůj úmysl nezapomene. Nezapomíná nikdy na nic. Bude vyčkávat na tu správnou chvíli, kdy se mu z Ribéryho povede udělat vysněnou „falešnou devítku“.

Navzdory gólové kanonádě, nebo možná právě díky ní, je celý den ve Weidenu in der Oberpfalz jedna velká oslava. Fanoušci Bayernu se mohli zblízka podívat na svoje hvězdy, držitele treblu, které nyní vede nový kouč s aurou neporazitelnosti. Zatímco si ale fandové užívají svých idolů, Guardiola se zahloubaně odebírá do ústraní. Højbjerg a koho postavit na pozici středového ofenzivního záložníka, Toni Kroos a rytmus celého týmu, Ribéry a „falešná devítka“...

Rozhodně má nad čím přemýšlet.

LAHM A JEHO KLÍČKY

REGEN, 30. ČERVNA 2013

Borussia Dortmund ještě ani nezačala přípravu před sezonou — začne až za čtyři dny — a Bayern hraje už druhé přátelské utkání, tentokrát v bavorském Regenu.

Když tým dorazí do šatny, na stole se skvěje občerstvení, limonády a talíř se zákusky. Několik hráčů okamžitě sahá po čokoládovém dortu. Guardiola je překvapený, že je už druhý den v řadě vítá v kabině sladké pečivo. Do zápasu zbývá hodina a čtvrt a trenér se jde zeptat Kathleen Krügerové, proč je místní klub vítá pamlsky a dortíky, stejně jako Weiden předchozího dne. Dozví se, že ve skutečnosti s touto tradicí přišel právě Bayern.

Regen je vzdálený asi hodinu a půl od Mnichova, nedaleko německo-české hranice. Místní klub, TSV, byl založen roku 1888 a hraje v sedmé divizi. Zápas, který má sehrát proti Bayernu, se koná u příležitosti sto dvacátého pátého výročí založení. Ochozy nevelkého stadionu v Regenu plní sedm tisíc fanoušků, kteří jsou nadšením bez sebe, když Daniel Kopp vstřelí první gól dnešního utkání.

Je sluncem prozářený den a Guardiola zvolil taktiku, kterou jako trenér používal před odchodem z Barcelony. Staví hráče v systému 3-4-3, v obraně jsou jen Emre Can, Jérôme Boateng a Diego Contento. Katalánc Isaac Lluich, jediný novinář, který bude pravidelně psát o Pepově první sezoně na lavičce Bayernu, ve své reportáži v deníku *Ara* poznamená: „S rozestavením 3-4-3 dal Guardiola německým šampionům napít z poháru Johana Cruyffa, který v sobě nosí.“

Guardiola v tomto systému nastupoval v Barceloně právě pod vedením nizozemského kouče. Jako trenér po něm sáhl po návratu Cescu Fàbregase do Barcelony, aby mu tým zajistil místo v základní sestavě. Hrát jen se třemi obránci se může zdát riskantní, ale Pepův důraz na taktickou preciznost týmu i s tímto rozestavením přinášel úspěchy.

Jedním z nejzářnějších příkladů je vítězství nad Realem Madrid na stadionu Santiaga Bernabéua, kdy šel tým Josého Mourinha do vedení gólem Karima Benzemy už po dvaceti sedmi vteřinách hry. Guardiola zareagoval změnou rozestavení hráčů z 4-3-3 na 3-4-3 a dokonal fantastický obrat na výsledných 1:3.

V Regenu se tento systém rozhodne vyzkoušet v prvním poločase. Guardiola v těchto přípravných zápasech sleduje jediný cíl: poznat detailně svoje hráče a vyzkoušet všechno, co se dá. Ač to může znít zvláštně, Pep zatím hráče Bayernu nezná. Nezná? můžete se ptát. Samozřejmě že ví, kdo jsou, zná jejich silné a slabé stránky. Jak by mohl neznat taková jména jako Lahm, Neuer nebo Ribéry?

Guardiola chce ale něco víc než povrchní zprávy od skautů, chce své hráče doslova prostudovat, zjistit, co který z nich může týmu dát, a hlavně co po kterém z nich může jako trenér vyžadovat. Chce vyzkoušet, kde mají hranice.

Když ještě trénoval v Barceloně, rozšířila se fáma, že chce Guardiola mít všechny posty zdvojené, že chce mít na soupisce dva levé beky, dva pravé beky, dva středové útočníky... To je ale pravdě na hony vzdáleno. Ve skutečnosti chce Pep mít v týmu hráče, kteří dokážou hrát na více než jedné pozici. Vyhledává fotbalisty,

kterí mohou hrát stejně dobře v obraně jako na jakémkoli místě v záloze, takové, jako je například Sergio Busquets. Nebo hráče, kteří mohou hrát na jakémkoli místě obrany nebo i na postu defenzivního záložníka jako Javier Mascherano.

Dělá to proto, že chce mít na soupisce spíš méně jmen než více. Ideálem by pro něj bylo mít v týmu maximálně dvacet hráčů, kteří ale, s výjimkou specializovaných postů, jako je například brankář, budou schopni hrát na třech různých pozicích, a to na té nejvyšší úrovni.

Guardiola moc dobře ví, že i v Bayernu má takové hráče k dispozici: Javi Martínez může nastoupit ve středu zálohy i v obraně, jak ukázal nejen v Mnichově, ale i při svém působení v Athleticu Bilbao. Jenže Pep hledá ještě něco víc: chce vědět, kam až může svoje hráče hnát. A přípravná utkání jsou tou nejlepší příležitostí, protože zatím nejde o body ani o výsledky. Také proto chtěl s tréninky začít co nejdřív, plných deset dní předtím, než začala trénovat Borussia Dortmund.

Ve Weidenu se Guardiola zaměřil na Ribéryho. Teď v Regenu nejvíc září Philipp Lahm. Jak píše Isaac Lluch: „Kapitán Bayernu a německé reprezentace se s jistotou zhostil role středového záložníka, vnesl do hry Bayernu čerstvý vzduch a byl mimořádně platný i v útoku. Jeho účinkování bylo největší novinkou dnešního dne.“ Lahm hrál ve středu zálohy, napravo od Højbjerga, který si zopakoval roli defenzivního záložníka.

Bayern hladce vítězí i v druhém přátelském utkání, a to výsledkem 9:1. Cestou zpátky se Pep obrací na Matthiase Sammera a žádá ho, aby k týmu povolal výživového poradce. Už žádné sladkosti v šatně před zápasem. Pro Guardiolu je zdravý jídelníček hráčů jednou z nejdůležitějších věcí, na které je třeba se zaměřit před utkáním i po něm. Není žádný radikál, ale jeho požadavky jsou náročné.

Sammer jeho prosbě bezodkladně vyhoví a hned příští týden, na soustředění v italském Trentinu, se k týmu připojuje Mona Nemmerová. Se zákusky je konec.

Zároveň má Pep v autobuse do Mnichova plnou hlavu Philippa Lahma. Celou cestu hovoří se svým asistentem Domènecem Torren-tem, sedícím vedle něj. „Viděl jsi, jaký má Lahm potenciál? Viděl jsi, jak dokáže odhadnout další přihrávku? Viděl jsi, jak se otáčí, aby bránil míč? Lahm může hrát jak na křídle, tak ve středu pole...“ sype ze sebe Pep.

Je zjevné, že mu v hlavě klíčí jeden z nejodvážnějších tahů sezony.

PLODY TRENTINA

ARCO, 6. ČERVENCE 2013

Je první červencový víkend a začínají letní prázdniny. Snad polovina Evropy se šikuje na letištích a silnicích a vydává se na dovolenou. Trochu mě to zaskočilo, a aby toho nebylo málo, zvolil jsem špatnou cestu. Místo toho, abych se vydal po východním břehu Gardského jezera, jedu po západním. Je to nádherná cesta lemovaná malebnými, kvítím vyzdobenými vesničkami: Salò, Bogliaco, Gargnano, Campione, Limone sul Garda... Jenže rychlostní limit je tu čtyřicet kilometrů v hodině. Cesta do Trentina se mi hodně protáhla.

Bayern už absolvuje předsezonní přípravu v severní Itálii čtvrtým rokem. Mnichovský velkoklub je velká atrakce a místní úřady rády sáhnou hlouběji do kapsy a zaplatí klubu i provozní náklady, jen aby mnichovští přijeli znovu. A já mohu dosvědčit, že Bayern skutečně velkým lákadlem je: Trentino praská ve švech, a zdaleka tu nejsou jen turisté z Německa. Guardiola a jeho muži přitahují davы.

Letošního soustředění se účastním i já, protože mi Pep po prvních pár dnech mnichovského shonu slíbil, že si najde čas promluvit

si se mnou nad šálkem kávy o této knize. V Trentinu totiž čas i klid mít bude.

Příjezd do tréninkového centra Bayernu jménem Arco s sebou nese hned dvě překvapení. To první je, že se sobotní trénink uskuteční za zavřenými dveřmi, nebudou na něj mít přístup ani zástupci médií, ani veřejnost. Během svého čtyřletého působení v Barceloně Pep vždy trval na uzavřených trénincích a dalo se čekat, že v tom bude pokračovat i po příchodu do Bayernu.

Prezident klubu Uli Hoeneß ho prosil, aby nechal tréninky volně přístupné tak často, jak jen to půjde, aby si fanoušci mohli užít svých hvězd, a nakonec se oba muži shodli na kompromisu: tréninky po zápasech budou po celou sezonu veřejnosti přístupné, všechny ostatní ale budou probíhat za zavřenými dveřmi.

Guardiola má k tomuto přístupu dva důvody: rád pracuje bez vyrušení a rozptylování a také nechce, aby se vědělo o taktických prvcích, které se svými hráči při tréninku nacvičuje. Pep totiž netvoří strategii pouze na každé jednotlivé utkání, jeho tréninky mají kontinuitu a hráči se při nich učí po celý rok. Při každém tréninku přichází s nějakým herním prvkem, vysvětlí ho týmu a nechá hráče, aby jej cvičili. Za nějakou dobu se k témuž prvku vrátí. Fotbalisté se tak postupem času učí ovládnout nejrůznější rozehrávky, činnosti a pohyby. A pak, když přijde čas, jim trenér nakáže je využít přímo v zápase.

Jinými slovy, Guardiola srší fotbalovými nápady, které vysvětluje a trénuje s týmem den za dnem, aby se s nimi jeho muži sžili. Nesoustředí se pouze na nadcházející zápas, ale na průběh celé sezony. Proto chce pracovat pokud možno v soukromí. Po návratu ze soustředění chce dokonce skrýt z dohledu i hlavní hřiště tréninkového centra na Säbener StraÙe.

Druhé a ještě větší překvapení je to, že se Pep rozhodl poskytnout mi plný přístup k týmu. Čekal jsem sice určité výsady, myslel jsem, že zajdeme na kávu, že mě pustí na pár tréninků a že o tom pak napíšu knihu. Guardiolo vo nečekané gesto ale posunuje můj původní záměr ještě někam jinam: mít neomezený přístup k týmu

znamená, že uvidím a uslyším všechno, poznám z první ruky, jak Pep pracuje, co se děje při trénincích, jak se rozhoduje, jak dělá plány. Znamená to, že strávím několik měsíců v samém srdci špičkového fotbalového klubu a získám nedocenitelné množství detailních informací. Ani ve snu by mě nenapadlo, že klub, který vyhrál Ligu mistrů, vedený nejúspěšnějším trenérem poslední dekády, mi prokáže takovou čest.

Pep na oplátku žádá jedině: absolutní diskrétnost v průběhu sezony.

„V té knize si napiš, co chceš, zkritizuj, co chceš, ale během sezony nikde nezveřejňuj, co u nás uvidíš,“ prosí mě.

Jsem za tu nabídku velmi vděčný. Na jeden rok se stanu součástí týmu, zažiju s ním všechny zvraty, radosti i strasti, zranění, připravované taktiky, rozhodování o sestavách, nemoci, výhry, prohry, hádky, chválu, pochybnosti, příchody, odchody... Proniknu do všech tajů, ale novinář ve mně se bude muset naučit mlčet a schovat si to všechno do této knihy.

Dveře stadionu Arco tedy během prvního tréninku v sobotu 6. července 2013 zůstávají zavřené. Bayern je v Trentinu už dva dny a Guardiola využil volného dopoledne a pustil svým hráčům video, s jehož pomocí je učí, jak dostat soupeře pod tlak. Jsou to záběry z prvních sedmi tréninků a kouč svým svěřencům vysvětluje, že nechce dlouhé náběhy. Nechce, aby Ribéry a Robben běželi při každé rozehrávce osmdesát metrů a honili protivníkovy obránce. Presink, o který Guardiolorvi jde, by neměl trvat víc než „čtyři vteřiny za plného nasazení“.

Odpolední trénink se také soustředí na presink. Obránci a defenzivní záložník se snaží rozehrát zezadu, útočníci na ně dotírají a rychlou, agresivní hrou se je snaží obrát o míč. Neuer ukazuje brilantní práci nohou a Mandžukić plní rozkazy, které Pep bez ustání vykřikuje, s důrazností ne nepodobnou stylu Samuela Eto'a.

„Je to čtyřvteřinový presink,“ vysvětluje mi Pep. „Nechci, aby se Ribéry hnál za krajním obráncem přes celou hrací plochu. Stačí, když doběhne do středu hřiště a zůstane tam. Chci dosáhnout toho,

aby těch pár vteřin makali všichni společně, aby okamžitě získávali míč zpátky rovnou v poli.“

Po skončení tréninku se Pep posadí v odpoledním horku na lavičku a dělí se se mnou o své myšlenky. „Je potřeba intenzivní a důkladná práce. Kdybychom chtěli jen hrát stylem jeden na jednoho, nebylo by to nutné, prostě bych si tady sedl a bylo by. Pokud jsme si ale určili styl a chceme se ho držet, musíme do toho něco dát.“

Neexistuje střední cesta. Pokud chce Bayern hrát tak, jak si to představuje Guardiola, je naprosto nezbytné se ponořit do práce. „Musíme trénovat co nejintenzivněji. Je to jako *rondos*, bago, kterým zahajujeme trénink: je potřeba ho provádět s co největším nasazením, anebo ho nedělat vůbec. Pokud ho hráči nechtějí dělat, dobře, ať si klidně běhají do svahu, ale potom nebudeme hrát tak dobře, jak bychom mohli,“ vysvětluje Guardiola.

Radši zónovou obranu než osobní. Pep chce čtyřvteřinový presink. Protihráče, který se chystá na autové vhazování, vždycky obsazuje nejbližší hráč v poli. Trpělivé vyčkávání ve středu pole, vytváření prostoru, úzká spolupráce týmu... Pep se snaží hráčům vštípit svoje základní principy.

„Tenhle tým jen potřebuje trochu zvolnit, jinak všechno má. Potřebuje zvolnit ve středu pole. Nechat Neuera, aby čistě rozehrál, jít dopředu jednotně, jako jeden muž se dostat hlouběji do pole. Jít dopředu krůček po krůčku, nikam nespěchat, aby se žádný hráč neoctl sám na špatném místě. Postupovat jako jednolitý blok, přejít střed hřiště a prásk! Zaútočit jako býci.“

Kroos tohle zvolnění do týmu přinést dokáže. Schweinsteiger a Götze též. A pak taky Thiago.

„Přivedu sem Thiaga,“ oznamuje mi Pep.

„Jakého Thiaga?“ musím se ho ptát, znovu a znovu. „Thiaga Alcântaru? Z Barcelony? Thiaga Alcântaru, korunní klenot barcelonské akademie?“

„Ano, přesně toho Thiaga,“ odpovídá.

Pokud se podaří zařadit přestup Maria Gómeze do italské Fiorentiny — a vše nasvědčuje tomu, že ano, protože i německý útočník

s přestupem souhlasí —, investuje Bayern obdržené peníze právě do Thiaga Alcântary, kterého se Barcelona snaží prodat už od léta 2011, což bylo dokonce rok předtím, než katalánský velkoklub opustil Pep Guardiola.

Mario Gómez se chová jako pravý profesionál: trénuje s týmem ze všech sil, i když ví, že se bude brzy stěhovat do Itálie. Pep by samozřejmě nenamítal nic proti tomu, aby Gómez v Bayernu zůstal, protože si ho velmi váží. Jenže nechávat si v mužstvu vedle Mandžukiće a Claudia Pizarra dalšího hrotového útočníka, navíc když chce hru soustředit na „falešnou devítku“, by nemělo moc smysl. Pro tuto pozici má Pep navíc už vytipované Maria Götzeho, Francka Ribéryho a Thomase Müllera, takže je Gómezův odchod nevyhnutelný. A tím pádem je nevyhnutelný i příchod Thiaga Alcântary.

Thiago už na nabídku Bayernu čekal, jinému klubu se nikdy upsat nechtěl, takže celý přestup proběhne zcela bez komplikací. Některá média sice spekovala o jeho odchodu do Manchesteru United, ale starší z bratrů Alcântarových se už nemůže dočkat, až se znovu setká s Guardiolum.

Teď právě tráví dovolenou v městečku Begur na španělském pobřeží Costa Brava, odkud skoro ani nemůže komunikovat s okolím. Dokonce si musel pořídit speciální anténu, aby vůbec měl signál mobilní sítě, ovšem k internetu se nemůže připojit ani tak. Prožije několik dní v napjaté nejistotě a bude čekat, zda se Mario Gómez dohodne s Fiorentinou a zda se Karl-Heinz Rummenigge, výkonný ředitel Bayernu, dohodne s FC Barcelonou. Bude to osm dlouhých dní, ale 14. července 2013 se konečně dočká.

Guardiola a jeho realizační tým nešetří na bavorský velkoklub chválou. Jsou naprosto spokojení. Němci byli vždy pověstní svými organizačními schopnostmi, ale kritizováni za určitou zkosnatělost. V Trentinu se ale předvádí v nejlepší světlo a tiskové středisko, které tu vybudovali, by jim mohli závidět i na mistrovství světa.

Bayern si Guardiolum a jeho lidi hýčká. Všichni v klubu sdílejí názor, že je kouč nejdůležitějším mužem hned po prezidentovi.

Zaměstnanci se ze všech sil snaží, aby jeho plány převedli ve skutečnost. Mezi nově příchozími se šíří obdivné zkačky o organizačních schopnostech Kathleen Krügerové, mladé ženy, která ještě nedávno hrávala v záloze ženského týmu Bayernu a teď železnou rukou pevně drží otěže veškeré logistiky mužského A-týmu.

Před pár dny přestal Pep brát lekce němčiny. Jeho lektorka, fanynka Borussia Dortmund, zůstala v New Yorku. Pep věří, že už zvládne komunikovat jak s hráči, tak s tiskem.

„Na hřišti vlastně dávám jen povely: *Druck* [tlak], *schwingen* [kmitat] a *sehr gut* [velmi dobře],“ objasňuje. „Myslím, že prozatím mi to stačí.“

Už jsme byli svědky toho, že Guardiola ovládá němčinu na poměrně dobré úrovni. A každý trénink, který prožívá s vášní sobě vlastní, je pro něj příležitostí naučit se zase něco nového.

Po tréninku, který kladl důraz na presink, nás Stefano, správce stadionu Arco, zve na občerstvení. Je horko, takže vděčně přijímáme. Stefano je vzdělaný muž a vypráví nám něco, co nás skutečně překvapí. Navzdory tomu, že se Trentino nachází v severní Itálii, v podhůří tyrolských Alp, roste tu celkem 450 různých druhů plodin, včetně teplomilného avokáda. Arco a Riva del Garda se pyšní zvláštním ekosystémem, jehož mikroklima takový přírodní zázrak umožňuje. Ve stínu hor se skví ovocná zahrada.

Stefano o místní kultuře, místopisu i přírodě ví hodně, ale nechybí mu ani fotbalová intuice. „Guardiola je třetí trenér Bayernu, kterého jsem za ty čtyři roky poznal,“ svěřuje se mi, „a něco ti řeknu: Van Gaal řídil tým očima, výmluvnými pohledy a mlčením, Heynckes se pohyboval trochu víc a sem tam hráčům udělil nějaký ten pokyn. Ale Guardiola srší energií, je jako vulkán.“